

III. Historie týkající se výskytu BSE v ČR (2004)

Obsah

Úvod

Výskyt BSE v ČR a komentáře k jednotlivým případům dostupné na Internetu (strana 3)

Komentáře k BSE dostupné na Internetu (strana 14)

Úvod

V roce 2004 došlo k dalšímu „rozšíření“ ve výskytu BSE v ČR- bylo to zjištěno celkem v 7 případech, přičemž určitou **výjimkou bylo zjištění BSE u plemenného býka**. Chovatelem býka byl farmář Jan Wudy, který pase 450 kusů masného skotu- na cca osmi stech hektarech půdy na pravé straně Lipenské přehrady. Opět snad jen s výjimkou 14. případu BSE, se jednalo o **chovy krav se špičkovou užitkovostí** v rámci ČR. Určitou zvláštností zmíněného případu ZD Hrejkovice bylo to, že v tomto chovu byl od jarního období až do zjištění BSE (konec srpna) zkrmován „zelený jetel“. To ve špičkových chovech dojených krav již nebývá zvykem (obvykle tak **dochází k nadbytku bílkovin...**), protože celoročně bývá uplatňována „směsná krmná dávka“ (total mixed ration – „TMR“), založená na zkrmování konzervovaných píce. Přitom však by se výskyt BSE po **„totálním vyřazení“ masokostní moučky (MKM) z mísíren krmných směsí v roce 2003, měl snižovat. Nestalo se však tak, protože** výskyt BSE byl v roce 2004 následující;

9. případ BSE; 19.01. 2004; ZD Trstěnice, okres Svitavy
10. případ BSE; 22.04. 2004; SILYBA Dolní Dobrouč, okres Ústí nad Orlicí
11. případ BSE; 12.05.2004; farmář Jan Wudy, okres Český Krumlov (**plemenný býk**)
12. případ BSE; 09.06. 2004; AGRO Český Ráj, okres Semily
13. případ BSE; 21.07. 2004; ZEAS Podhorní Újezd, okres Jičín
14. případ BSE; 27.08. 2004; ZD Hrejkovice, okres Písek
15. případ BSE; 25.10. 2004; ZOD Lubná, okres Svitavy

Rok 2004 byl také ve znamení protestů zemědělců ČR proti Evropské komisi (EK). Začalo to v lednu žádostí Agrární komory (AK) ČR o udělení výjimky- zkrmovat MKM prasatům a drůbeži. Pokračováním bylo sepsání „petice“ s podpisem tisíců zemědělců ohledně možnosti zmírnit přístup EK v metodice utrácení vrstevnic v případě nálezu nemoci BSE. Vyvrcholením bylo – s podporou asi 25 tisíců podpisů zemědělců z celé ČR- jednání ministra Palase v radě ministrů zemědělství EK (24. května 2004). Tehdy Evropská komise souhlasila s jeho požadavkem, aby dojnice v kohortě postiženého stáda byly ponechány na živu a mohly dokončit svou laktaci. Avšak den nato (25.května 2004) oznámila EK, že šlo pouze o **předběžnou dohodu**. Podle regulí EU totiž musí úpravu podmínek likvidace zvířat navrhnout kolegium EK a členské státy ji musí schválit..

Již konce února 2004 se ke **protestům připojila i Komora veterinárních lékařů (KVL)**. Ta upozornila na to, že **statistická pravděpodobnost výskytu** dalšího nakaženého kusu u porážené skupiny je extrémně nízká a zvířata se následně likvidují navzdory negativním výsledkům testů. Přitom však EU nestanovuje v prevenci BSE jen jeden postup. Například **Nizozemsko nebo Belgie vymezují užší skupiny zvířat k vybití**, ne o jeden rok, ale o půl roku starší a mladší vrstevnice postiženého kusu, **řekl jeden z představitelů KVL ČR Karel Daniel...** O něco později, v dubnu 2004 se připojil i ředitel Státní veterinární správy ČR (SVS) Josef Holejšovský, který upozornil novináře na to, že se bude zasazovat o

změnu pravidel pro vybíjení krav kvůli takzvané nemoci šílených krav (BSE)- v Evropském parlamentu....

Obyvatelé ČR však zejména koncem roku 2004 byli v „médiích strašeni“ různými až poplašnými zprávami ze zahraničí jako například následujícím sdělením;

„Britové se obávají, že sedí na časované bombě. **Kdo se chce ještě nakazit? ...Zpráva o novém případě poplašila zejména Velkou Británii, protože se odhaduje, že miliony Britů zkonsumovaly miliony infikovaných hovězích mozků. Kolik z nich se nakazilo, zůstává záhadou... Dokud nebudeme vědět, jak dlouho choroba -v nakaženém člověku "spí", než udeří, bude těžké určit, jestli mají Britové to nejhorší za sebou, nebo je to teprve čeká... Nad Británií visí Damoklův meč, vědci zjistili, že lidskou formou "nemoci šílených krav" se mohli Britové nakazit i při transfuzi krve. V každé britské rodině může tiktat biologická časovaná bomba....“**

Toto by však nemuselo Čechy tolik zneklidňovat, pokud by se nedodávalo i následující jako například; **„Býložravci dostávali v minulosti do krmiva výživnou masokostní moučku, po níž rostli jako z vody** (viz dále spekulace o tom, že i českým kravám „mohla být“ MKM zkrmována) . Když však moučka pocházela z infikovaných zvířat, dobytek se nakazil, říkají vědci. Podle současných předpokladů se nemoc přenesla na lidi z masa, které bylo například při zpracování potřísněno infikovanými tkáněmi z mozku, míchy či vnitřností. Pokusy na zvířatech ukázaly, že **i kousek infikované tkáně o velikosti zrnka pepře může po sněžení chorobu vyvolat...“**.

Celá záležitost kolem BSE ve světě však jak dále z textu vyplývá má rovněž i politicko-ekonomické pozadí. Nedávno, začátkem října 2006 se v italském Turinu konala „Třetí konference o šílených kravách“ (Third mad cow forum). Něco málo odtud týkající se **ekonomiky při „prevenci BSE rizika“**- je na Internetu k dispozici v podobě „interview“ od děkana veterinární fakulty (Dr.Frederick A.MURPHY), známé „University of California Davis“. Na otázku „jak tomu je s vlivem BSE na **politické dění** ?“, odpovídá Dr.MURPHY následovně (<http://www.accessexcellence.org/WN/NM/madcow96.html>) :

„ The global **political impact has been incredible**. We're now reading that this might be the ultimate crisis for Prime Minister Major's Tory government, and could lead to its downfall. There are also **huge economic costs. Some estimates go as high as \$50 billion, with 300,000 jobs at risk. At the recent Turin (Italy) meeting** of the leaders of the European Community, representatives of European countries even brought up questions concerning the pace of the unification of Europe. **Even though it has now been decided that quite a bit of the cost of eliminating BSE from British cattle will be shared among other European governments**, I don't think we've heard the last of these tensions at the highest levels of governments“- konec citátu.

Takže jak to bylo v Turíně myšleno s **„rozdělením účtu“ mezi ostatní evropské státy - za financování „prevence rizika lidské formy BSE“** původem z Británie- nelze z tohoto stručného sdělení blíže specifikovat. ČR by se však tohoto případného „rozdělení“ neměla účastnit, protože zřejmě jako jedna z mála zemí EU – již před více jak 2 roky prostřednictvím svých zástupců v Bruselu- vystupovala proti „nesmyslnému vybíjení“ vysokokoužitkových a zdravých dojených krav.

Výskyt BSE v ČR a komentáře k jednotlivým případům dostupné na Internetu

9. případ

ZD Trstěnice by kvůli BSE utratilo až 200 krav, nezná původ nákazy

Zemědělské družstvo v Trstěnicích na Svitavsku by muselo, pokud by testy potvrdily devátý výskyt BSE v Česku, **utratit až 200 kusů dobytka**. Pokud nebude postižena i stáj, kde tele prošlo i odchovem, šlo by asi o 130 kusů. "Byla by to velká finanční ztráta pro družstvo," řekl jeho předseda Stanislav Krejsa, který neví, jak se nemoc dostala do družstva. To ve třech farmách chová celkem 500 krav. Družstvo je sice podle něj pojištěno a určité finanční prostředky též poskytne stát, chybět však budou peníze za prodej mléka z případně utracených dojnic. Definitivní verdikt bude přitom znám ve čtvrtek. Podle zoologa Vlastimila Kmoška bylo zvíře, kde první test odhalil BSE, dlouhodobě nemocné a masokostní moučkou, odkud může nákaza pocházet, vědomě nekrmili. Předseda Krejsa neví, jakým způsobem se mohla kráva nakazit, neboť družstvo masokostní moučku řadu let nepoužívá a má vlastní chov. **"Chov skotu máme v uzavřené ohradě a nekupujeme ani telata ani jalovice, takže od cizích chovatelů se k nám tato nemoc nemohla dostat," řekl Krejsa Českému rozhlasu. Pokud se BSE prokáže, půjde o první případ, kdy byla nemoc odhalena u uhynulého zvířete.** "Ukázalo, že je dobře, že se vyšetřují i uhynulé kusy," řekl v sobotu mluvčí Státní veterinární správy Josef Duben. V České republice se objevil první kus skotu nakažený BSE v červnu 2001. Kvůli dosavadním osmi případům nemoci bylo nebo by mělo být z preventivních důvodů utraceno přes 1300 dobytčat. Kvůli sedmému případu se nejpozději do konce ledna utratí zbývajících 213 vrstevnic nakažené krávy ze Syřenova a 166 vrstevnic osmé nemocné krávy z Velkých Němčic přijde na řadu zřejmě do konce února. Česká republika dosud na BSE vyšetřila zhruba 500 000 kusů skotu. Z tohoto množství bylo osm zvířat nakaženo. V loňském roce veterináři prověřili 210 500 dobytčat z normálních i nutných porážek a uhynulých kusů. Přitom zjistili čtyři případy nemoci.

Agris, 19. 1. 2004

Litomyšlsko nyní čelí hrozbě nemoci BSE

Družstvu v Trstěnicích hrozí, že bude muset vybít dvě stě krav

Trstěnice - Veterináři si o víkendu mohli zapíchnout do mapy republiky další praporek: Zde udeřila BSE! Podeváté a tentokrát poprvé v Pardubickém kraji.

První vyšetření odhalilo nemoc u uhynulé krávy pocházející z malého chovu v obci Trstěnice u Litomyšle.

"Výsledky druhého testu budou známy ve čtvrtek nebo v pátek. Bohužel ještě nikdy se nestalo, že by se výsledky kontrolního testu od toho prvního lišily," řekl mluvčí Státní veterinární správy Josef Duben.

Pokud se nemoc BSE potvrdí, zemědělské družstvo v Trstěnicích bude muset utratit až dvě stě kusů dobytka.

"Byla by to pro nás velká finanční ztráta," řekl předseda družstva Stanislav Krejsa, který neví, jak se nemoc k nim dostala. Podnik ve třech farmách chová celkem 500 krav. Družstvo je sice podle něj pojištěno a určité prostředky by mu poskytl stát, chybět však budou peníze za prodej mléka z případně utracených dojnic.

Pokud se BSE prokáže, půjde o **první případ, kdy byla nemoc odhalena u uhynulého zvířete.** "Ukázalo, že je dobře, že se vyšetřují i uhynulé kusy," řekl Josef Duben.

V České republice se objevil první kus skotu nakažený BSE v červnu 2001. Kvůli dosavadním osmi případům nemoci bylo nebo by mělo být z preventivních důvodů utraceno přes 1300 dobytčat.

Kvůli sedmému případu se nejpozději do konce ledna utratí zbývajících 213 vrstevnic nakažené krávy ze Syřenova a 166 vrstevnic osmé nemocné krávy z Velkých Němčic přijde na řadu zřejmě do konce února.

MF Dnes, 19. 1. 2004

Dojnice s podezřením na BSE masokostní moučku nebrala

Po lednovém zjištění nemoci šílených krav (BSE) v Trstěnicích na Litomyšlsku, která byla prvním případem v Pardubickém kraji, zasáhla tato **nebezpečná choroba pravděpodobně i 6,5 roku starou dojnici ze stáje společnosti Silyba v Dolní Dobrouči** na Orlickoústecku. Společnost chová zhruba 600 kusů skotu, z toho je 310 dojnic.

Podezření teprve definitivně potvrdí nebo vyvrátí výsledky konfirmačních testů v polovině tohoto týdne.

„Pracuji v živočišné výrobě již dvacet let,“ řekl Právu ošetřovatel skotu Václav Ryšavý. „Když jsem se dozvěděl o pohromě, která nás postihla, zapůsobilo to na mě jako morová rána. Představa, že budou utraceny desítky zdravých krav, o které se zde pravidelně starám, mě bez jakékoliv nadsázky skutečně děsí,“ dodal posmutněle Ryšavý.

Kráva, u které byla nemoc BSE zjištěna, byla podle Ryšavého **vyřazena z chovu a určena na porážku, žádné příznaky nemoci však u ní viditelné nebyly.** „Pevně věřím, že pokud se výsledek testů potvrdí, bude počet utracených krav minimální. V současnosti máme poměrně velké množství jalovic připuštěných, a tak by stádo mohlo být alespoň zčásti doplněno během roku či dvou z vlastního chovu,“ prohlásil optimisticky Ryšavý.

Vedení společnosti odmítá jakoukoliv spojitost nákazy s krmením masokostní moučkou. Podle vyjádření ředitele společnosti Silyba Vladimíra Hovada se využívají ke krmení pouze klasická krmiva, masokostní moučku však s nimi nikdy nemíchali, nikdy ji ani nenakupovali.

Společnost Silyba je sice pojištěná, přesto by stejně jako v Trstěnicích a dalších místech, kde se BSE vyskytla, i při všech náhradách od státu a pojišťovny utrpěla v návaznosti na snížený prodej mléka vysoké finanční ztráty. Navíc ji tíží úvěry, které nyní splácí za postavení nové stáje pro 300 krav. Kolik krav by se muselo utratit, zatím veterináři nevědí.

Zatímco v Dolní Dobrouči vybíjení stáda skotu teprve čeká, v Trstěnicích se jejich nucená likvidace chýlí ke svému závěru. Zde byl vyřčen ortel smrti nad 248 kusy, ve čtvrtek čeká poslední cesta do asanačního ústavu v Žichlínce zbývajících 41 zvířat. Ve dvou etapách bylo dosud utraceno 207 kusů, když pět z nich bylo utraceno ve vlastních stájích. V tuzemsku bylo za tři roky v souvislosti s devíti případy BSE utraceno 1591 zvířat. Nejvíce jich šlo na porážku v případě nakažené krávy ze Semilská, kde bylo utraceno 874 dobytčat.

Právo, 19. 4. 2004

Nemoc šílených krav ustupuje, nové dojnice zaplňují stáje

Zemědělské družstvo z Trstěnice na Svitavsku se zotavuje z následků výskytu nemoci šílených krav (BSE). Kravín v Karli zaplnily nové dojnice a moderní technologie. Chovatelé se ale vzpamatovávají z nucené likvidace stovky zdravých kusů pomalu.

Trstěnice - Miliony korun stálo utracení stáda krav, mezi nimiž veterináři v lednu objevili BSE. Trstěnickému družstvu částečně vyrovnaly ztrátu stát a pojišťovna. **Náhradu za poloviční tržby a maso družstevníci nenávratně odepsali, vláda poskytuje odškodnění**

pouze za utracená zvířata.

Krávy končí v kafilérce

Farmáři počty dorovnali, stádo má opět okolo pěti set kusů.

"Nejlepší dojnice třetí generace ale skončily nenávratně v kafilérce," konstatuje předseda Zemědělského družstva v Trstěnici Stanislav Krejsa.

"Produkcí mléka je srovnatelná s dobou před vypuknutím nemoci šílených krav, ale bude ještě chvíli trvat, než se kvalita stáda vyrovná," dodává předseda. Normální produkci zemědělci předpokládají koncem roku, očekávají dokonce její navýšení. S prodejem dobytka, který vykrmují na maso, si musí nějaký čas počkat.

V moderní stáji v Karli se o nové přírůstky dobytka stará zootechnička Dana Novotná. Věří, že se jim nemoc tzv. šílených krav, která je postihla v lednu, příště vyhne.

Miliony nenahradí ztrátu

Farmáři již obdrželi veškeré kompenzace od státu a platby od pojišťovny. **Stát poskytl asi sedm milionů korun a pojišťovna necelou polovinu uvedené částky.**

"Za vyrovnání jsme nakoupili vysokobřezí jalovice a částečně uhradili ztráty z neuskutečněných prodejů mléka," vysvětluje Krejsa. Úmrtí nově zrozených telat působí podniku další škody. Přestože zootechnici předpokládali, že si březí jalovice nestačí zvyknout na nové prostředí a nestačí předat telátkům ochranné látky, dobytek nakoupili.

"Telátka nám chybí, podruhé už bude vše v pořádku, nyní potřebujeme hlavně mléko," vysvětluje Krejsa.

Mojenoviny, 15. 9. 2004

10. případ

Olomoucký veterinární ústav zjistil případ BSE poprvé

Olomouc - Podezření na první případ nebezpečné choroby BSE, a to u krávy z Dolní Dobrouče na Ústeckoorlicku, vyslovili v závěru minulého týdne pracovníci olomouckého Státního veterinárního ústavu (SVÚ). V rámci České republiky se přitom jedná o již desátý pozitivní nález této nebezpečné choroby.

"Naše laboratoř pro diagnostiku BSE zaznamenala pozitivní výsledek během tzv. rychlého testu u dojnice pocházející z okresu Ústí nad Orlicí," potvrdil ředitel SVÚ Jan Bardoň. Podle něj bude podezření na BSE definitivně uzavřeno až po provedení tzv. konfirmačního testu, který provádí laboratoř v Jihlavě. "Konečné výsledky budeme znát během několika dnů. Předpokládáme však, že i tato zkouška bude pozitivní," dodal Bardoň. V případě potvrzení BSE by veterináři museli v Dolní Dobrouči utratit 59 kusů dobytka.

Pracovníci SVÚ v Olomouci během prvního čtvrtletí letošního roku vyšetřili přes 12 tisíc vzorků. "Speciální rychlý test Elisa jsme začali používat jako vůbec první laboratoř v České republice a jako jedni z prvních v Evropě. Výsledky jsou známy už po čtyřech hodinách. Každý vzorek mozkové tkáně je navíc vyšetřen dvakrát," popsal moderní metodu Bardoň.

Olomoucký den, 20. 4. 2004

Zemědělci se nechtějí smířit s masovým vybíjením zvířat

Již po desáté veterináři odhalili v českých chovech BSE. Zemědělci z podniku, kde k tomu došlo, budou muset porazit několik desítek zdravých zvířat. Opatření, které platí v Evropské unii, se českým výrobcům nelíbí a snaží se prosadit změnu, která by méně decimovala jejich stáda. Zatím neúspěšně.

Jihlava/Dobrouč - Národní laboratoř v Jihlavě koncem minulého týdne potvrdila **desátý případ BSE v Česku. Takzvanou nemoc šílených krav (BSE) u krávy z chovu zemědělské společnosti Silyba v Dolní Dobrouči** na Ústeckoorlicku s konečnou platností

určil třetí test. Potvrdil to vedoucí laboratoře Pavel Barták.

Méně než obvykle

Kvůli výskytu nemoci budou muset veterináři utratit 62 kusů dobytka, z toho 59 z Dolní Dobrouče a tři kusy z jiných chovů.

Podle mluvčího Státní veterinární správy Josefa Dubna je počet rizikových kusů tentokrát poměrně velmi malý, protože nakažená kráva již byla starší. Dojnice měla 6,5 roku.

Milionová škoda

Pro chovatele ze společnosti Silyba bude podle jejího předsedy Vladimíra Hovada utracení zvířat přesto pochopitelně znamenat citelnou ránu. Vladimír Hovad již dříve řekl, že jenom na ušlých tržbách za prodej mléka ztráta dosáhne až dvou milionů korun. Další ztráty očekává z neuskutečněného prodeje telat. Společnost, která chová asi 600 kusů skotu a z toho 310 dojnic, je podle něj pojištěna. Kompenzaci by jí měl poskytnout i stát.

"My jsme s tím počítali, protože všech devět předchozích případů, bylo potvrzeno, " řekl Hovad. Silyba již jedná se zástupci pojišťovny a ministerstva zemědělství alespoň o částečných náhradách škod. Termín likvidace kohorty by se měl upřesnit v následujících dnech. "Chtěli bychom se opět dostat na 310 dojnic, to je pro nás optimální stav," dodal Vladimír Hovad.

Likvidace zatím nezbytná

Podle Dubna se zatím utracení rizikových zvířat nelze vyhnout. Státní veterinární správa by ale uvítala změnu legislativy, která by umožnila porážky zastavit nebo alespoň snížit počet likvidovaných zvířat. **Omezení vybíjení dobytka kvůli BSE žádá i Agrární komora. Do Bruselu chce poslat petici se zhruba 25 000 podpisy.**

Nevýhodné pro Česko

Petice požaduje změnu evropské směrnice tak, aby se v chovu s výskytem BSE nemuselo utrácet tolik zvířat. České chovy jsou totiž početnější, než je obvyklé v Evropské unii, takže do skupiny k utracení pak spadá větší počet dobytka.

Hradecké noviny, 27. 4. 2004

Likvidace stáda zatím odložena

Bruselské rozhodnutí o změně pravidel při likvidaci celé skupiny stejně starých krav krmených ze stejných zdrojů (tzv. kohorta) při výskytu nemoci šílených krav (BSE) zastihlo necelý týden před odvozem 59 vytipovaných kusů do Asanační stanice v Žichlínku ZD Silyba v Dolní Dobrouči. Na straně jedné sice zemědělci rozhodnutí přivítali, na straně druhé jim však přineslo nezanedbatelné problémy.

"Jako zemědělec jsem rozhodnutí o zmírnění pravidel při likvidaci skotu samozřejmě přivítal," řekl Právu předseda ZD Silyba Dolní Dobrouč Vladimír Hovad. **"Cítil jsem v tom i jakousi reakci na naši petici, kterou jsme zaslali na Agrární komoru a Zemědělský svaz jako nesouhlas s nesmyslným vybíjením obrovského množství zvířat při výskytu BSE. Kolegům, kteří byli nuceni ještě před námi poslat do asanačního ústavu celkem 1591 krav, to již ale nepomůže.** Museli se s danými příkazy smířit a podniknout nápravné kroky vedoucí k obnově stáda. Pro nás je však toto rozhodnutí spojeno s řadou problémů," uvedl Hovad.

ZD Silyba nemá totiž dosud závazně potvrzeno, zda se toto opatření bude týkat už jejich chovu. Družstvo bylo připraveno, že označené kusy odveze již v pondělí do asanační stanice a nahradí je novými kusy, které si po ortelu smrti u 59 krav zajistilo smluvně u jiných chovatelů. Krávy sice budou moci dále za přísné evidence produkovat mléko, jejich maso se však nesmí dostat do potravinového řetězce.

"Dosud však neznáme novou metodiku jak dále postupovat ani my, ani ministerstvo zemědělství. Zatím je nám pouze jasné, že celá problematika odsune řešení zhruba o rok a půl a pro nás vznikne jeden obrovský problém. Pokud není chov zcela očištěný, nesmíme vyvážet

zemědělské produkty i vysokobřezí jalovice a černé býčky do zemí Evropské unie, stejně tak nesmíme nakupovat nové kusy. **Pro nás je nyní tato obchodní otázka snad více problematická než situace, se kterou bychom se museli vypořádat po likvidaci celé kohorty,"** zdůraznil předseda Silyby.

Vytipovůné kusy budou nadále umístěny mezi ostatními dojnými kravami, pouze získají speciální ušní známky a bude o nich vedena samostatná evidence. S pojišťovnou se bude jednat o proplacení pojistných částek vždy po dílčích likvidacích kohorty v předpokládaném průběhu zhruba dvou let, od státu odpadne náhrada za ušlý zisk týkající se prodeje mléka. "Jak se změní celá metodika úhrad, která by měla zahrnovat i ušlý zisk za prodej živých jalovic i masa pro potravinářské řetězce, dosud nedovedu odhadnout," dodal Vladimír Hovad. *Právo, 28. 5. 2004*

Porážka krav z desátého případu BSE se odloží o pár týdnů

Porážku a vyšetření 62 kusů skotu v souvislosti s desátým případem tzv. nemoci sílených krav (BSE) veterináři odloží o několik týdnů. **Původně měla být zvířata utracena dnes. "Odkládáme to, aby se nejdříve vyjasnila situace kolem výsledků jednání českých zástupců v Bruselu,"** řekl dnes mluvčí Státní veterinární správy Josef Duben. **Společnost Silyba z Dolní Dobrouče, kde se desátý případ BSE vyskytl a utraceno tam má být 59 zvířat, měla zájem spíš na rychlém vyřízení této záležitosti,** uvedl Duben. Další tři kusy k utracení pochází z jiných chovů na Ústeckoorlicku.

Předseda společnosti Silyba Vladimír Hovad dnes řekl, že firma musí poslat 59 kusů dobytka k likvidaci do 22. června. Likvidace se zřejmě uskuteční v několika etapách. Zemědělcům z Dolní Dobrouče by podle Hovada likvidace po skončení laktace stejně nepřišla příliš vhod. Do jejího konce, který by trval zhruba rok a půl, by totiž nemohli prodávat chovný dobytek do EU. "My jsme na tom dost závislí, protože produkujeme býčky a jalovice na vývoz," řekl předseda. **Zákaz prodeje do unie by podle něj byl dokonce možná větším problémem než okamžitá likvidace, na kterou byla farma již připravena. Při hromadném utracení podnik dostane najednou kompenzace od státu a platby od pojišťovny a může nakoupit "čistý" dobytek.** "Nakoupíme zhruba 35 zvířat, další kusy dorostou z vlastního chovu," uvedl. Silyba chová asi 600 kusů skotu a z toho 310 dojnic. Ušlé tržby za prodej mléka v případě okamžitého utracení dobytka měly dosáhnout až dvou milionů korun. Další ztráty očekává z neuskutečněného prodeje telat. **Ministerstvo zemědělství minulé úterý oznámilo dohodu s Evropskou komisí, že Česko smí s porážkami dojnic v rámci prevence BSE počkat do skončení laktace. EK k tomu uvedla, že jednání s Českou republikou o změkčení podmínek vybíjení částí stád bylo pouze předběžné a jeho výsledkem není formální dohoda.** MZe pak reagovalo vyjádřením, že s komisí dojednálo a odsouhlasilo maximální využití lhůty pro likvidaci krav, které jsou určeny k utracení po zjištěném případě nákazy. "To je doba tří měsíců, která odpovídá statistickému průměru doby laktace u krav v kohortě zařazených," uvedl úřad. Prodloužení této lhůty je předmětem dalších konzultací s EK. Národní laboratoř v Jihlavě potvrdila desátý případ BSE v Česku 22. dubna. Za tři roky bylo v souvislosti s devíti výskyty BSE utraceno asi 1600 zvířat.

SVS ČR, 31. 5. 2004

11. případ

Pátrání skončilo

Tak, za prvé je jasné, že **uhynulý býk ze Zvonkové byl nemocný bovinní spongiformní encefalopatií, neboli BSE,** nemocí známou jako nemoc šílených krav. Dnes to potvrdila Národní referenční laboratoř pro BSE ve Státním veterinárním ústavu Jihlava. **Jde tedy o 11.**

případ BSE v ČR.

A druhá a napínavější fáze pátrání po identitě býka č. 589617 narozeného 11. 9. 1998 je právě nyní též uzavřena. Písemný výsledek vyšetření na paternitu zašle Českomoravská společnost chovatelů a.s. Státní veterinární správě. **Při kontrole identity v Centrální databázi totiž státní veterinární dozor zjistil, že pod stejným identifikačním číslem, pod kterým v této databázi uhynulý býk by mohl být veden ještě jeden býk, který je na živu a je používán v plemenitbě.** Nyní se tedy zjistilo, že nedošlo k záměně, a že tělesné pozůstatky nemocného uhynulého kusu opravdu přísluší ke vzorkům krve, které byly odebrány a uloženy ještě za jeho života.

Tyto všechny skutečnosti jsou signálem pro všechny dozorové orgány ke zpřísněným kontrolám.

Josef Duben, tisk. mluvčí SVS ČR, 12. 5. 2004

Jedenáctý případ BSE potvrzen

Při kontrole identity v Centrální databázi zjistil státní veterinární dozor, že pod stejným identifikačním číslem, jaké měl uhynulý býk, by mohl být veden ještě jeden býk, který je na živu a je používán v plemenitbě. Nyní se ukázalo, že nedošlo k záměně, a že tělesné pozůstatky nemocného uhynulého kusu opravdu přísluší ke vzorkům krve, které byly odebrány a uloženy ještě za jeho života.

V současnosti se začne sestavovat kohorta vrstevníků a vrstevnic uhynulého býka. Vzhledem k tomu, že se jedná o plemenné býky, nebude je, podle Josefa Holejšovského, nutné utrácet. Podle zákona platí výjimka, že mohou dožít normální život s tím, že budou dodatečně speciálně označeni a musí být zaručeno, že se nedostanou do potravního řetězce. Po utracení, nebo uhynutí musí být vyšetřeni na BSE. V chovu, kde byl uhynulý býk využíván platí až do odvolání přísný zákaz přesunu zvířat. Vzhledem k tomu, že byla zjištěna určitá pochybení, probíhá kontrola označování a evidence veškerých zvířat.

K základním povinnostem chovatele patří mimo jiné i hlášení veškerých narození, úbytků a přesunů skotu do centrální evidence. Chovatelé, kteří špatně identifikují a označují zvířata se vystavují nebezpečí postihu. Dozorové orgány jsou připraveny ke zpřísněným kontrolám.

Agronavigátor, 13. 5. 2004

Farmáři, jehož býk měl BSE, hrozí postih za evidenci

Aktualita

Průkaz původu býka nakaženého nemocí šílených krav sloužil dvěma kusům dobytka

Přední Zvonková - Na první pohled idyla. **Pastviny se šťavnatou trávou v čisté přírodě,** ekologické chovy v Chráněné krajinné oblasti Šumava. Přesto padla na šumavské farmáře nervozita.

Od doby, kdy veterináři na začátku května prokázali u čtyřletého plemenného býka z farmy v Přední Zvonkové na Českokrumlovsku nemoc šílených krav, není klidný hlavně chovatel Jan Wudy. **Pase 450 kusů dobytka na maso v ohradách na osmi stech hektarech půdy na pravé straně Lipna.** Jeho pastviny se táhnou až k hraničnímu přechodu s Rakouskem. Cyklisté jedoucí po cestě k hranici míjejí drátěné ohradníky oddělující stáda od cesty elektrickým proudem.

Izolovaná farma

Ačkoliv kontrola zatím zjistila, že nakažený býk zřejmě nepocházel z farmářova stáda, má osmačtyřicetiletý muž velké starosti. Jeho dobytek je izolován od světa. Nesmí se prodávat ani přesouvat jinam.

"Ekonomicky se mě to zatím netýká. Že nemohu dobytek prodávat na jatka? Ani to na jaře nedělám, až na podzim," míní Wudy.

Trápí ho ale jiná věc. "Každý den tu jsou státní veterináři a pokračují v kontrole evidence.

Říkali, že vybíjení stáda u mě zatím nehrozí, ale nikdo nikdy neví, co se může stát," uvedl muž, který ve Zvonkové hospodaří od roku 1985.

Nepořádek v evidenci

Inspektoři se zaměřili hlavně na původ býka a dalších kusů. **"Jdeme po tom jako ohaři,"** uvedl mluvčí státní veterinární správy Josef Duben s tím, že ve farmě Zvonková našli nepořádek. "Co si máme myslet třeba o tom, že za jeden den nahlásí chovatel do centrální evidence narození hned několika desítek telat? Zatím ani neznáme původ nakaženého býka," řekl Duben.

Hrozí v tomto případě Česku pár dní po vstupu do unie skandál? "Po prvních zjištěních BSE v Česku ukázaly kontroly, že v evidenci mají naši chovatelé neskutečný nepořádek. Směrem ke vstupu do unie se to inspekce rychle snažily zachránit," uvedl muž z Českých Budějovic, který pracuje v zemědělství, ale z obavy o ztrátu zaměstnání nechtěl zveřejnit jméno.

Předpisy pro parádu

Předpisy totiž ukládají farmářům, aby každý kus měl evidenční kartu s popisem původu a narození a číslem, které souhlasí s číslem visačky na uchu. Doklad se musí vystavit už do několika hodin od narození telete. U plemenných býků má být evidence nejpečlivější.

Kdo ale dohledá, že evidenční čísla odpovídají skutečně uvedenému kusu? Podle fotografie krávy nikdo nerozezná a otisky prstů udělat nelze. **"Je to jako s falešnými občankami.** Také se dají padělat. Vím, že sedláci nakupují levně dobytek od krachujících farem. Nezajímá je původ, ale hlavně kolik krávy dojí," uvedl odborník.

Inspekce ve Zvonkové

Mluvčí veterinární správy Duben míní, že inspekci, která teď prověřuje chov Jana Wudyho, nejde o to, aby sedláka za každou cenu postihla, ale pokud se neprokáže původ nemocného kusu, může to pro něho dopadnout špatně. Farmáři hrozí za špatně vedenou evidenci pokuty. Navíc, pokud se prokáže, že pochybil, a z jeho stáda se budou muset vyřadit další kusy, nedostane od státu odškodnění.

Porážka se zatím týká jen vrstevníků nemocného býka. **"Mám ho z plemenářského podniku v Osíku na Moravě. Všechno je v pořádku,"** tvrdí majitel Wudy.

Pokud má pravdu, hrozí nucená porážka skotu deseti, možná i dvaceti chovatelům v celé zemi. Kontroloři ale míní, že celá záležitost není jednoduchá. Objevili, že jeden průkaz původu nakaženého býka sloužil ve skutečnosti dvěma kusům.

"Trvá podezření, že na farmě ve Zvonkové není evidence v dobrém stavu, ale to neznamená, že podobně je tomu na celé Šumavě," ujistila ředitelka Jihočeské agrární komory Hana Hricová.

"Farmáři se musí naučit odpovědnosti. Nepomáhají naše domluvy a doporučení. Bohužel, musí nastoupit sankce. Podobně je to v celé Evropské unii, Němci také nemají doma pořádek zadarmo, bojí se pokut," míní Duben.

Den farmáře

Masokostní moučku, kterou veterinární správa zakázala krmit už v roce 1991 kvůli možnému zdroji nákazy nemocí šílených krav, chovatelé volně pasoucího se skotu nepotřebují. Alespoň to všichni tvrdí.

"Nic takového na farmě není. Maximálně se do píce přidávají vitaminy a soli," uvedl českokrumlovský veterinář Jiří Bicek, který má farmu ve Zvonkové na starost.

Wudy tvrdí, že i tyto dny jsou stejné jako ty před nálezem nemocného býka. Před šestou ráno přijede na farmu z Hůr na druhé straně Lipna, kde bydlí. Chvilku po něm nastoupí do práce jeho čtyři zaměstnanci. "Sledujeme dobytek, zavážíme vodu a krmení, značujeme telata, staráme se o píci," popsal stručně muž, jemuž den na farmě končí až večer.

MF Dnes, 13. 5. 2004

Kvůli BSE hrozí farmáři pokuta

Přední Zvonková - Česká plemenářská inspekce uzavřela hloubkovou kontrolu farmy na chov skotu v Přední Zvonkové, kde veterináři objevili počátkem května býka nakaženého nemocí šílených krav.

"Inspekce našla nedostatky v evidenci chovu. Dohledáním dalších kusů se zjistilo, že nakažený býk měl sto šedesát vrstevníků, z toho čtyřicet jich žije v jižních Čechách," uvedl ředitel Jihočeské veterinární správy František Kouba. **Kvůli nepořádku v evidenci skotu hrozí farmáři ze Zvonkové na Českokrumlovsku pokuta až do výše půl milionu korun.** Inspektory poslalo na farmu ministerstvo zemědělství. Závěrečnou zprávu mu předají tento týden. Zatím o výsledku mlčí, ale už teď je podle nich jasné, že se farmář nedostane z problému lacino. **Nakažený býk pocházel z plemenářského podniku v Osíku na Moravě, ale inspekce zjistila, že na jedny evidenční doklady, které získává každý nově narozený kus, existovali dva býci.**

"Na farmě trvá zákaz přesunu dobytka až do odvolání. Všichni vrstevníci nakaženého býka mohou dožít se zvláštním označením - budou mít v uchu oranžové visačky s čísly," řekl Kouba.

Podezřelí plemenní býci mohou normálně žít ve stádu, ale nesmí se dostat do potravinářského řetězce a po utracení se musí jejich maso vyšetřit a zlikvidovat.

Farmář Jan Wudy chová 450 kusů dobytka v ohradách na osmi stech hektarech při pravém břehu Lipna. Hospodaří zde od roku 1985. Dočasná izolace jeho chovu ho podle něho neohrozí, protože kusy prodává na jatka až po letní pastvě. Čtyřletý býk pošel, nákazu BSE našli veterináři až při jeho testování.

"**Inspektoři už z farmy odešli. Nějaké nedostatky zjistili,** ale v žádném případě nebyly hrubé. Jejich zprávu očekávám nejdříve za měsíc," uvedl Jan Wudy.

MF Dnes, 1. 6. 2004

12. případ

BSE: hrozí utracení dvou set krav

Dolní Kalná - Na dvě stě krav bude zřejmě nutné utratit kvůli výskytu nemoci šílených krav - BSE. O nejvíc zvířat zřejmě přijde společnost Kalenská zemědělská z Dolní Kalné na Trutnovsku, která pravděpodobně nakažené dobytče odchovala.

"Na porážku pošleme sto devadesát až dvě stě kusů skotu. O nejvíc zvířat zřejmě přijde chovatel z Dolní Kalné," uvedl mluvčí Státní veterinární správy Josef Duben. Nákazu zvířete odhalily dva testy v podniku Agro Český ráj Všeň. Výsledek má potvrdit příští čtvrtek třetí test.

Kalenská zemědělská chová nyní **520 krav především pro šlechtitelské účely.** "Nyní zpětně prověřujeme asi pět set krav, které se u nás narodily od roku 1999 do roku 2001 a mohly se dostat do styku s dojnící, u níž se objevilo podezření na BSE. Část prověřovaných zvířat je u nás, část jsme prodali do jiných chovů, část skončila na jatkách," řekl Valeš.

Vedení podniku si nedokáže výskyt nákazy vysvětlit. **"Máme uzavřený chov, což znamená, že žádné krávy nenakupujeme. Krmné směsi jsme vždy brali pouze od domácích dodavatelů, nikdy ne ze zahraničí. Je to pro mě záhada,"** uvedl Valeš.

Chov má dolnokalenský podnik pojištěn, proto by se mu v případě vybití části stáda část ztráty vrátila. "Na druhé straně budeme muset nejdřív ze všechno obnovit chovné stádo, takže nebudeme moci zvířata nějaký čas prodávat, což se negativně odrazí na tržbách. Je to nepříjemné, ale budeme se s tím muset nějak vyrovnat," řekl Valeš.

Všeňské podezření z nemoci šílených krav je dvanáctým takovým případem v Česku za poslední čtyři roky. Poslední případ veterináři zaznamenali letos v květnu. Na porážku kvůli nákaze musely jít už stovky krav.

Podezření vyvolalo zděšení také mezi ostatními chovateli skotu. Bojí se krachu. „Je to už druhý případ této nemoci na Semilsku. **To je velmi neobvyklé, v Česku se v jednom okrese dvě nakažené krávy ještě neobjevily. V chovatelích to budí strach, že od nich odběratelé nebudou chtít kupovat hovězí,**“ konstatoval Jiří Teplý z liberecké agrární

O dvanácti šílených

MF Dnes, 12. 6. 2004

BSE: veterináře čeká pátrání

Práce hodná detektivů čeká veterináře dohledávající nyní dobytčata patřící do rizikové skupiny s dvanáctou krávou nakaženou v Česku BSE. "Velké zemědělské podniky mají evidenci v pořádku. Problémy nastávají s nalezením podezřelých kusů u některých sedláků," poznamenal Josef Valenta z Krajské veterinární správy v Hradci Králové. Kráva diagnostikovaná minulý týden s téměř stoprocentní jistotou na nemoc šílených krav patřila do zhruba stosedmdesátihlavého stáda produktivních dojnic podniku Agro Všeň Český ráj na Semilsku. "**Počítáme, že přijdeme o třetinu tohoto stáda,**" předpokládá ředitel Agra Josef Bílek. Zemědělci z Kalenské zemědělské společnosti v Dolní Kalné na Vrchlabsku, kde nakažená dojnice prožila rozhodující období pro stanovení rizikové skupiny, prozatím dohledali 149 dobytčat určených k likvidaci. "Kusy, které máme ve stáji a které jsme prodali do Agra Všeň, s nímž léta spolupracujeme, není problém najít. Horší však je dohledat krávy, které jsme po pár kusech prodali řadě drobných zemědělců," podotkl ředitel Kalenské zemědělské Václav Valeš. Podniky specializované na chov skotu si většinou nerisknou obejít centrální evidenci o pohybu nebo porážce některého z chovaných zvířat. "Zvlášť v Kalné, kde mají šlechtitelský chov, je všechno v naprostém pořádku. Totéž ovšem nelze říci o všech menších soukromnicích," potvrdil Valenta. Likvidace rizikových krav patrně nepříjemně zasáhne personální politiku především podniku v Dolní Kalné. "BSE nám naprosto vyprázdní kravín, kde pracuje devět lidí, s nimiž budeme nuceni něco udělat," předvídá Valeš. Náklady na likvidaci vytipovaných zvířat uhradí zemědělcům stát a pojišťovny. "Určitě na tom ale nevyděláme způsobem, že bychom každý utracený kus dostali zaplacený dvakrát - od státu i pojišťovny. Dlouhodobý propad tržeb za mléko a zastavený prodej zvířat nám naopak neuhradí nikdo," tvrdí Valeš. Chovatelé nemohou spoléhat ani na **prodlouženou tříměsíční lhůtu, do které zákon určuje utratit všechny krávy** podezřelé z BSE, vyjednanou údajně českým ministerstvem zemědělství v Bruselu. "**Nic takového neplatí,**" stroze konstatoval mluvčí Státní veterinární správy Josef Duben.

Právo, 16. 6. 2004

Porážky krav kvůli 12. případu BSE začnou v červenci

Porážky prvních kusů z 241 krav kvůli 12. případu nemoci šílených krav (BSE) začnou v červenci. Vrstevnice nakažené krávy by měly být postupně utraceny do 30. září, řekl dnes ředitel královéhradecké Krajské veterinární správy Václav Dlauhoweský. **Nakažená kráva pocházela z chovu společnosti Kalenská zemědělská z Dolní Kalné na Trutnovsku. Tamní chovatelé pošlou na porážku 172 kusů dobytka a celkem tak přijdou o třetinu stáda.** Do likvidace celé kohorty také nebudou moci zvířata ze stáda prodávat. Výjimkou budou jateční býci narození po 1. dubnu 2002. Další dobytek určený k likvidaci se nachází prakticky po celé republice. Nejvíce, 53 kusů, je v podnicích v Libereckém kraji, kde je nejpostiženějším podnikem Agro Český ráj Všeň. Z tamních stájí půjde na porážku 36 kusů. Zvířata z podniků ze severovýchodních Čech bude likvidovat kafilerie v Žichlítku na Orlickoústecku. Za čtyři roky, kdy se v České republice BSE vyskytuje, bylo v této souvislosti utraceno zhruba 1650 krav. Živá zvířata zatím testovat nelze. Od počátku roku 2001 veterináři vyšetřili na nemoc šílených krav 590.000 kusů skotu.

Agris, 22. 6. 2004

13. případ

V Česku se zřejmě objevil třináctý případ BSE u krávy z Jičínska

V Česku se zřejmě vyskytl třináctý případ tzv. nemoci šílených krav (BSE). Nákazu veterináři zjistili u pětileté krávy z chovu společnosti ZEAS, která sídlí v Podhorním Újezdu na Jičínsku. Výsledky kontrolního vyšetření, které nemoc definitivně potvrdí či vyvrátí, by měly být příští týden. Řekl to mluvčí Státní veterinární správy Josef Duben. SVS přistoupila k obvyklým preventivním opatřením, mezi něž patří zákaz přesunů zvířat z postiženého chovu. Podle ústředního ředitele SVS Josefa Holejšovského bude preventivně utraceno 143 kusů vrstevnic a potomků. **"Naprosto nás nenapadá, jak se BSE u té krávy vzala, krmili jsme ji prověřenými krmivy a pocházela z našeho chovu," řekl ČTK hlavní zootechnik společnosti Miloš Splítek.**

SVS ČR, 23. 7. 2004

Kontrolní test potvrdil 13. případ BSE, utraceno bude 143 zvířat

Kontrolní test potvrdil třináctý případ tzv. nemoci šílených krav (BSE) v tuzemsku. Nakažena byla pětiletá kráva z chovu společnosti ZEAS, která sídlí v Podhorním Újezdu na Jičínsku. Na porážku půjde 143 jejích vrstevnic, které budou dodatečně označeny a do doby usmrcení se nesmějí nikam přesouvat, řekl mluvčí Státní veterinární správy Josef Duben. Společnost ZEAS hospodaří zhruba na 2000 hektarech pozemků a celkem chová 480 krav. Chov má pojištěný. Celkem zemědělci v Podhorním Újezdu chovají zhruba 1100 kusů hovězího dobytka. V České republice bylo dosud na BSE vyšetřeno 606.000 zvířat.

Agris, 30. 7. 2004

14. případ

Veterináři objevili BSE

V Dmýšticích u Milevska budou muset možná vybit téměř sto kusů dobytka

Dmýštica - S největší pravděpodobností žila v jihočeském družstvu Hrejkovice u Milevska od roku 2001 v Česku čtrnáctá a v jižních Čechách třetí kráva s BSE neboli nemocí šílených krav. Přestože se ještě čeká na výsledky testu, které by měly být koncem týdne, odborníci už v optimistickou zprávu příliš nevěří.

Lidé v malé vesnici Dmýštica u Milevska, kde je kravín Zemědělského družstva Hrejkovice, tvrdí, že je nikdy nenapadlo, že by se nemoc šílených krav mohla objevit právě u nich.

Podezření na nákazu BSE odhalila jatka v Benešově u Prahy, kam zemědělci z Dmýštic poslali osmiletý kus na porážku. Ačkoli se stále čeká na poslední test, vedení družstva už řeší otázku, kolik kusů vrstevnic nakažené krávy nařídí veterináři zabít.

„Zatím nevíme. Na webových stránkách se uvádí, že je nutno vybit všechny kusy narozené rok před nakaženou krávu a rok po ní. Zatím plníme nařízení, že krávy nelze nikam přesouvat,“ uvedl předseda družstva Stanislav Zelený, který však počítá s tím, že chov přijde přibližně o 83 kusů dobytka.

V souvislosti s nákazou BSE hovoří Zelený o šoku, ze kterého se stále vzpamatovává. Místní zootechnik Jiří Škoch zase přiznal, že od pátku pořádně nespal. **„Pokud nám nařídí vybit skoro sto kusů, bude to masakr. Lidé se už začínají bát o práci - taková je mezi nimi nálada,“ uvedl zootechnik Jiří Škoch.**

Předseda družstva Zelený nicméně zdůraznil, že propouštění z práce se rozhodně nechystá, protože družstvo je schopno chov poměrně rychle doplnit z mladých jalovic na současný stav

640 kusů v Dmýšticích, Hrejkovicích a Klisinci. Dočasný výpadek v dodávce mléka, která normálně pokračuje i teď, bude však pro družstvo znamenat ztrátu asi 5 milionů korun.

Zootechnika Škocha i další lidi by nikdy nenapadlo, že se BSE objeví zrovna v Dmýšticích. Mezi družstevníky proto převládl smutek. „Je nám to líto, ale co se dá dělat? Osobně si myslím, že tady ta nemoc musela být někdy dávno, třeba před dvaceti lety, akorát se o ní nevědělo,“ kroutil hlavou třičtyřicetiletý traktorista Jan Barda, který právě v kravíně, kde vyšetřovaný kus žil, zavázal jetel. Dodal, že strach o práci i přes dramatičnost situace nemá.

O kousek dál od farmy si o BSE povídali lidé v místním obchodě. „Nikdo by nikdy neřekl, že nemoc šílených krav bude tady u nás. Škoda těch dalších krav, které přijdou porazit,“ míní důchodce František Němeček. Hostinský Josef Tábor očekává, že ve středu, až otevře lokál, se řeči stočí také na tuto událost. „Zprávu se lidé dozvěděli až v pondělí z televize. Všechny nás to tu strašně překvapilo,“ podotkl Tábor.

Zemědělci si lámou hlavu, odkud se nákaza v chovu vzala, **když masokostní moučku nepoužívali a krmné směsi nakupovali hotové přímo od výrobce. Původ onemocnění netuší ani veterinář Stanislav Kameník, který se o stádo stará.**

„I pro mě je to velké překvapení. Pokud mohu spekulovat, odkud se nákaza vzala, tak snad jedině přes mléčné směsi pro telata, které se tukovaly tukem z kafilérie,“ přemýšlel Kameník.

MF Dnes, 1. 9. 2004

Farmáři: Strach nemáme

Bojí se zemědělci na Benešovsku nemoci šílených krav? Začátkem týdne byl totiž odhalen další případ nemocného skotu.

Benešovsko - Prožívají chovatelé hovězího dobytka černou můru? Ti ze zemědělského družstva v **Hrejkovicích na Písecku asi ano. U krávy, kterou porazili minulý týden**, byla odhalena bovinní spongiformní encefalopatie, známá pod zkratkou BSE. S krávou musí být proto poraženo dalších dvaadevadesát vrstevnic. Přesto jsou někteří zemědělci na Benešovsku klidní. "Zatím si z toho hlavu neděláme," říká Bohuslav Karda, šéf zemědělského podniku Agro Měšetice. V chovu má v současné době sedm set dvanáct kusů hovězího dobytka. **Jako zkušený zemědělec ví, jak k nákaze mohlo dojít. "V minulosti se všechno krmilo všelijak. I když byla masokostní moučka určena jen pro výkrm vepřového, není vyloučeno, že by se s tím nekrmily i krávy," vzpomíná na doby minulé.**

Benešovský deník, 4. 9. 2004

Je to definitivní. Kráva měla BSE

Veterináři nařídili utratit zatím 92 kusů dobytka

Dmýštice - Na jatkách poražená osmiletá kráva ze Zemědělského družstva Hrejkovice se sídlem v Dmýšticích u Milevska měla nemoc šílených krav neboli BSE. Definitivně to potvrdil včera zveřejněný výsledek posledního kontrolního testu, který dělala národní laboratoř Státního veterinárního ústavu v Jihlavě.

„Kráva z družstva Hrejkovice narozená 1. května 1996 a poražená 26. srpna 2004 byla nemocná. Od roku 2001, kdy se začalo v republice s vyšetřováním, je to celkově čtrnáctý případ na téměř 650 tisíc vyšetřených kusů. Zejména v porovnání s ostatními evropskými zeměmi je počet případů nízký,“ uvedl mluvčí Státní veterinární správy Josef Duben.

Vedení družstva ani nic jiného nečekalo. „Není to překvapení, věděli jsme už dřív, že je to na 99 procent pravda,“ uvedl předseda družstva Stanislav Zelený, který bude čekat na rozhodnutí veterinářů, kdy přistoupí k nutnému utracení krav, které byly vrstevnicemi nemocného kusu.

MF Dnes, 3. 9. 2004

15. případ

Šílená kráva opět na Svitavsku

Patnáctý případ nemoci BSE potvrdily kontrolní testy u sedmileté krávy z farmy v Lubné u Poličky. Zpečetily osud pětačtyřiceti kusů dobytka, které do tří měsíců skončí v žichlínské kafilerii. Zemědělci obdrží za poražené kusy peněžní náhradu.

Lubná u Poličky - Veterinární vyšetření prokázalo patnáctý případ BSE v českých chovech. **Sedmiletá dojnice nakažená nemocí šílených krav pochází z hospodářství ZOD Lubná v Širokém Dole. V asanačním ústavu skončí sedmína dobytka ze stáda.** Šok zažili na počátku týdne farmáři z Lubné. Nemohli uvěřit, že "jejich kráva" byla nakažená. Následoval zákaz pohybu zvířat a rozbor "rodokmenu" starší dojnice.

Člověku nehrozí nebezpečí

"Byli jsme smutní, ošetřovatele jsme uklidňovali, že za nákazu nemohou," popisuje prvotní reakci vedoucí živočišné výroby Jaroslav Flídr. **Družstvo vždy patřilo ke špičce v produkci mléka, v celostátní soutěži skončili šesti v republice.** O pohodu a klid zvířat v moderní stáji se starají zkušené chovatelé. "Spotřebitelům nehrozí nebezpečí, veškeré kusy nad třicet měsíců veterináři vyšetřují a maso-kostní moučky nezkrmujeme," říká ředitel ZOD Lubná Jaroslav Klusoň. Zemědělci dostanou za poražené kusy odškodnění z ministerstva a od pojišťovny.

Východ, ohnisko nákazy?

Za uplynulé tři roky, kdy se zvířata testují na BSE, se objevilo nejvíce nakažených kusů ve východní části republiky. Veterináři proto začnou pátrat po zdroji choroby. Podle veterinářů však patnáct pozitivních nálezů ze 700 tisíc vyšetřených zvířat není alarmující. Poslední dva případy zaznamenali v Trstěnicích a Dolní Dobrouči.

Hradecké noviny, 29. 10. 2004

Kvůli BSE musejí utratit třiáctýřicet krav

Svitavsko - Zemědělci z Lubné musejí kvůli 15. případu tzv. nemoci šílených krav (BSE) v České republice nechat utratit třiáctýřicet kusů dobytka.

Podezřelé dojnice z kohorty kolem nakažené sedmileté krávy mají být zlikvidovány do 15. ledna příštího roku. Likvidace závisí na tom, jak se podaří domluvit termín v asanačním závodu a zajistit dopravu. Včera to uvedl předseda Zemědělského obchodního družstva Ladislav Klusoň. Vybití stáda bude pro družstvo znamenat ztrátu na prodeji mléka, kterou však zatím nelze vyčíslit. "Nevíme, kdy to bude a kolik dní ještě budeme moci dojit," řekl Ladislav Klusoň. Likvidace nebo propouštění zaměstnanců však podle Klusoně družstvu nehrozí. "Pojišťovna a pomoc státu tu ztrátu trochu kompenzují. Podnik nezůstává na holičkách," uvedl předseda družstva.

Hradecké noviny, 2. 11. 2004

Komentáře k BSE dostupné na Internetu

Američané se snaží zmírnit škody po BSE

WASHINGTON - Týden poté, co se ve státě Washington objevila první kráva stížená BSE, tedy nemocí šílených krav přenosnou i na lidi, se USA snaží zabránit vážnějším hospodářským dopadům. Největší obavy byly z psychózy mezi spotřebiteli. Právě na ni před několika lety doplatili chovatelé dobytka v zemích EU, kde se navíc musely vybit státisíce kusů dobytka a uskutečnila se další bezpečnostní opatření, která způsobila úpadek mnoha firem. **Američané ale, zdá se, kupují hovězí dál. Ani síť McDonald's ve 13 tisících svých provozoven nakonec přes velké obavy nepocítila nějaké zvláštní snížení tržeb. Odbyt hovězího podle jejích informací neklesl, nemění se ani skladba prodávaných jídel.** Spotřebitelé prý považují odhalený případ BSE spíše za jednorázovou záležitost. Ani to, co se podniká na ochranu proti šíření nemoci, není ve srovnání s Evropou nijak drastické. Americká

vláda nařídila až v minulých dnech sérii preventivních opatření, která v Evropě už dávno platí. **Zakázala zejména přijímat do potravinářského řetězce tzv. apatické kusy, tedy zvířata, která na jatka nemohou sama dojít.** Dále se zpřísnila bezpečnostní opatření při manipulaci s tkáněmi, které by mohly obsahovat priony, tedy proteiny vyvolávající BSE. Ty doslova vyžírají mozek a tkáň nervového systému, způsobují u zvířat i lidí motorické poruchy, neschopnost pohybu a nakonec naprostou demenci. "Do potravinářského řetězce se už nebudou smět dostat střeva, lebky, mozky, oči, morek ze zvířat starších 30 měsíců," informovala americká ministryně zemědělství Ann Venemanová. Všechny výrobky musí podle ní projít testem na BSE a teprve pak dostanou nálepkou "zkontrolováno".

Vyšetřuje se v Kanadě

Vyšetřování záhady, odkud se BSE v USA vzala, zatím není ukončeno. Kanadská potravinářská inspekce zjistila, že původcem nákazy je s největší pravděpodobností firma Northern Alberta Processing z Edmontonu v provincii Alberta. Ta dodávala chovatelům krmivo. Experti zjišťují, zda nemocná kráva z USA narozená v roce 1997 byla krmena stejnými produkty, jako zvíře, u něž byla BSE v Albertě zjištěna loni v květnu. Po neděli by měly být k dispozici výsledky testů DNA, které potvrdí souvislost obou případů. "Podle dosavadní hypotézy nemocná kráva z USA pocházela z farmy v kanadské Albertě. Ta v roce 2001 vyvezla 82 dospělých dobytčat, ale dvacet nejmladších krav zůstalo v Kanadě," uvedl George Luterbach z Kanadské agentury pro kontrolu potravin. "Tato zvířata teď hledáme," dodal.

Tlak na obnovu vývozu

USA se nyní snaží přesvědčit ostatní státy, aby obnovily své dovozy. Zhruba dvacet zemí totiž na svém území americké hovězí minulý týden zakázalo, což o pětinu snížilo jeho cenové kursy. **USA dosud vyvážely deset procent svého hovězího, což představovalo 3,2 miliardy dolarů ročně. Největší dovozce - Japonsko - dosud tlaku odolává a rozhodnutí odložilo až na příští týden.** Američtí obchodní činitelé se po neděli rozjedou do Mexika, druhého největšího dovozce, se žádostí, aby své hranice znovu otevřelo. Americké úřady přiznávají, že žádají od svých obchodních partnerů víc shovívavosti, než samy projevují. Podle jejich názoru je třeba měnit mezinárodní bezpečnostní normy úměrně s rozšiřováním vědeckých poznatků o BSE.

Právo, 3. 1. 2004

Prezident Bush demonstroval důvěru v americké hovězí maso

PRAHA - "Skutečně jsem dnes jedl hovězí a budu ho jíst i nadále," prohlásil na Nový rok americký prezident George W. Bush. Zároveň uvedl, že by se bezpečně měla cítit při konzumaci hovězího i široká veřejnost.

Prezidentovo prohlášení má jediný cíl: obnovit důvěru spotřebitelů v americké hovězí poté, co se na konci loňského roku ve Spojených státech objevil první případ nákazy nemocí šílených krav (BSE).

Bush není prvním politikem, který v případě nemoci šílených krav demonstruje důvěru v hovězí. Již v roce 1990 při propuknutí BSE v Británii nechal před televizními kamerami britský ministr zemědělství John Gummer jíst svou čtyřletou dceru hamburger.

Na první případ nakaženého skotu v USA zareagovaly ceny amerického hovězího propadem o dvacet procent. Už dvacet zemí totiž zakázalo dovoz amerického hovězího masa. Nemoc

šilených krav tak ohrožuje americký potravinářský průmysl. Americká administrativa byla nucena přijmout kroky, aby zajistila bezpečnost hovězího masa.

Do potravin proto nesmí přijít maso krav, které jsou nemocné nebo zraněné. Potravinářské firmy také nebudou moci využívat hovězích tenkých střev, mozkové a míšní tkáň z dobytka, který je starší třiceti měsíců. **Americkému průmyslu hrozí kvůli nemoci miliardové ztráty, což může mít nepříznivé dopady i na zesilující oživování americké ekonomiky.**

Původcem nákazy BSE v Severní Americe je přitom s největší pravděpodobností firma z kanadské provincie Alberta. Podle Českého rozhlasu to zjistila kanadská potravinářská inspekce.

Údajně jde o společnost Northern Alberta Processing z Edmontonu, která dodávala závadné přísady finálním zpracovatelům, od kterých pak kontaminované krmivo putovalo k dosud odhaleným případům. Těmi jsou nakažené krávy z provincií Alberta a Saskatchewan, které byly vyvezeny do Spojených států.

Lidové noviny, 3. 1. 2004

Bush jí dál hovězí

Do kampaně mající přesvědčit spotřebitele znepokojené BSE, aby nicméně kupovali dál hovězí, se zapojil i americký prezident George W. Bush. "Představitelé zemědělství Spojených států přijímají správné kroky, aby zajistili, že americké hovězí je bezpečné," **řekl na Nový rok. Na dotaz, zda by měli být Američané klidní a konzumovat hovězí jako dřív**, odpověděl: "Já jsem si dal hovězí dneska a budu ho jíst dál."

Právo 3.1.2004

Zemědělci odmítají diskriminační zákaz

Zemědělské orgány **Evropské unie zakázaly České republice používat po sto let tradiční uplatňovanou součást výživy hospodářských zvířat - masokostní moučku.**

A to do konce roku 2005 z obavy, aby se v Evropě nerozšířila nemoc šílených krav (BSE), protože západoevropští producenti nerespektují nařízení EU a nadělali zásoby moučky ze zvířat podezřelých z nakažení nemocí BSE. Česká republika, ve které byly veterinární kontrolní mechanismy vždy dodržovány a zdejší krmné masokosti jsou v absolutním pořádku, má být diskriminačně trestána za nepořádek v EU, aby jako nováček nevstoupila do unie ve výhodné pozici.

Uvedl to prezident Agrární unie ČR Václav Hlaváček s předsedou Českomoravského svazu zemědělských podnikatelů Janem Velebou. Podle nich **chovatelé musejí nesmyslně nahrazovat bezproblémovou moučku (zhotovovanou předpisově pod tlakem a při teplotě 133 stupňů Celsia) stále nákladnějšími sojovými šroty a aminokyselinami, což výrobu masa prodražuje.** Maso bude neprodejné a mnoho jeho výrobců letos zkrachuje, což jejich konkurentům v EU jen prospěje. Jak zdůraznili, ČR má nadstandardně bezpečné potraviny. Přitom za uplynulých deset let objem výroby českých potravin klesl na polovinu dřívější, zatímco v zemích EU jejich výroba vzrostla o 20 procent. Tamní producenti je potřebují někomu prodávat a jako **mazáci na vojně se snaží zpacifikovat bažanty - Čechy ještě před příchodem do EU, pokud si to nechají líbit. Chovatelé požadují po českých zástupcích v EU, aby vyjednali v Bruselu pro ČR výjimku ze zákazu zkrmování absolutně bezpečné české masokostní moučky, na rozdíl od závadové v EU.** Úředníci ministerstva zemědělství nechtějí rozladit bruselské byrokraty, proto s ničím takovým nepočítají. Když se o zlepšení ekonomických podmínek nedohodnou, zemědělci situaci

vyhrotí, podtrhl Hlaváček. 5.1.2003

USA ujišťují o nezávadnosti svého hovězího masa

Spojené státy bojují na mezinárodním trhu o důvěru v americké hovězí, na něž padl stín nemoci šílených krav.

Američané zahájili mezinárodní kampaň s cílem ujistit nejdůležitější zákazníky, že americké hovězí maso je nezávadné bez ohledu na výskyt nemoci BSE u skotu ve státě Washington.

Jedna delegace odcestovala do Mexika, aby upozornila na kroky, které americké úřady zavádějí ve snaze bojovat s tak zvanou nemocí šílených krav.

Další tým odjel do Japonska a Jižní Koreje, kde se pokusí intervenovat v zájmu amerických exportérů hovězího. Ti ročně do celého světa vyvezou maso za tři miliardy dolarů.

Japonci uvádějí, že jejich zákaz na dovoz amerického hovězího může trvat dlouho.

V samotných **Spojených státech řetězce rychlého občerstvení hlásí stabilní poptávku, bez ohledu na skutečnost, že přes třicet zemí dovoz amerického hovězího masa zakázalo.**

Agronavigátor, 7. 1. 2004

Porážka zdravých krav se jim nelíbí

Mladá Boleslav - Na tisíc zemědělců a dalších obyvatel obcí na Mladoboleslavsku a Mnichovohradištsku se **připojilo k petici proti porážení a likvidaci zdravých dojnic**, které se dostaly do kontaktu s kravami, pozitivně testovanými na BSE, nemoc šílených krav. Listinu iniciovala v prosinci Agrární komora ČR.

Reaguje v ní na poslední dva případy výskytu BSE na Semilsku a na Břeclavsku, kde do konce ledna bude poraženo a zlikvidováno kolem 1200 dojnic. Prozatím u žádné z poražených krav nebyla objevena BSE.

"Všichni signatáři z našeho regionu to **považují za neetickou a nehumánní akci**," komentovala ředitelka Okresní agrární komory v Mladé Boleslavi Dagmar Mocová. "Myslím, že není etické vymlátit skoro celý chov," dodal soukromý zemědělec a chovatel krav František Hrabě z Dolních Stakor. Ten zároveň jako předseda Agrární unie ČR byl jedním ze čtyř signatářů, jež byli u vzniku textu. Ten zatím podepsalo kolem 100 tisíc lidí z celé České republiky. MF Dnes 19.1.2004

Strašák BSE možná zmizí

Jihlava - K samovolnému vymizení BSE u skotu může dojít v České republice stejně jako v chovech Evropské unie do deseti let pokud se **dodrží přísný zákaz používání masokostní moučky jako krmiva**. Potvrdil to tiskový mluvčí Státní veterinární správy Josef Duben ve zprávě o pokračujícím vyšetřování skotu na BSE.

"Až budeme u nás dodržovat několik roků zákaz zkrmování masokostních mouček, předpokládáme spolu s kolegy členských států Evropské unie vymizení BSE. **Po šesti, sedmi letech bychom se mohli dočkat, že se nevyskytne žádný případ,**" potvrdil Duben s tím, že poté bude možno zvážít ukončení testů.

Zákaz zkrmování masokostní moučky platí pro skot od loňského léta, od listopadu se nesmí používat pro všechna hospodářská zvířata. "Nelze vyloučit, že někde mohly zůstat kontaminované směsi, použité docela nedávno," myslí si vedoucí národní referenční laboratoře BSE v Jihlavě Pavel Barták s tím, že ani vědecké výzkumy v Evropské unii dosud nepotvrdily přenos krmivem, kontaminovaným moučkou, ani nevyloučily jiné cesty nákazy,

rovněž nepotvrzené.

"Česká republika se připojila k Evropské unii a v listopadu zavedla totální zákaz masokostních mouček ke krmení. Nebylo to pro obavy, že by se mohla nakazit prasata a drůbež, ale aby se **zabránilo jakékoliv možnosti zkřížené kontaminace,**" potvrdil Duben.

"Když jsme vyváděli bezmála **150 nejlepších krav na porážku,** rozplynulo se pět let práce na chovu," vzpomněl zootechnik Jan Záboj. **V ZD Dušejov, kde pečuje o zvířata 30 let,** byl potvrzen první výskyt BSE v České republice v červnu 2001.

Vysočina - noviny Havlíčkovobrodská, 13. 2. 2004

V lidech se uhnízdila obava z BSE

Veřejnost znepokojeně sleduje informace o výskytu BSE (bovinní spongiformní encefalopatie), víceméně neznámé choroby skotu, přenosné na člověka. V České republice usmrtili veterináři zatím kolem 1500 zdravých krav. Situace vyvolala několik protestních petičních akcí veřejnosti. Obavy zemědělců, aby právě v jejich chovu nepropuklo masové vybíjení stáda pro jedinou krávu s pozitivním testem, nijak nezmenšily téměř tři roky od prvního případu v Dušejově na Jihlavsku (5. červen 2001). Podle tiskového mluvčího Státní veterinární správy SVS Josefa Dubna **prověřili veterináři něco přes půl milionu vzorků, z nich bylo devět pozitivních.**

Lidská forma je strašákem

Aby se riziko výskytu BSE snižovalo až k předpokládanému zániku nákazy, požaduje Evropská komise dokonalou evidenci hospodářských zvířat a dohledatelnost původu potravin živočišného původu. "Kroky proti zatím neznámému nepříteli musí být razantní, aby byly účinné. Mnohým se zdají porážky mnoha set krav nepřijatelné, ale při novém výskytu lidské formy CJD, Creutzfeldt - Jakobovy nemoci, v našich zemích by se jistě jevíly v jiném světle," poukázal mluvčí SVS Duben.

Česko musí utrácet mnoho zvířat

V ČR vyšetřují testy BSE tři laboratoře - v Praze, Jihlavě a Olomouci. Jihlavské pracoviště je národní referenční laboratoř pro BSE. Tam se provádí tzv. konfirmační test k potvrzení pozitivního nálezu.

Vysoký počet utrácených zvířat v tuzemsku způsobuje vysoká koncentrace zvířat v chovech, kde s později pozitivním zvířetem přijde do styku mnoho jeho vrstevníků. "V zemích EU jsou obvyklé malé chovy, u nás naopak převažují velkochovy. Proto je dopad takový," vysvětlil vedoucí referenční laboratoře BSE Pavel Barták s tím, že navíc telata jsou odchovávána a krmena společně, což zvyšuje počet poražených kusů. "Bohužel, tak je nastavena legislativa EU, a my ji musíme dodržovat utrácením mnoha zvířat," doplnil Barták. "Usilujeme o revizi názoru Stálého vědeckého výboru při unii, aby změnil legislativu, ale záležitost je velmi obtížná. Snad až se přirozeně sníží počet nálezů," přiblížil Duben.

Nikdo neví, kudy se choroba bude ubírat

Výskyt BSE by po loňském vyřazení masokostní moučky jako krmiva měl klesat. Nikdo z odborníků však nedovede odhadnout, jak se zvířecí forma přenosná na člověka bude vyvíjet.

"Vývoj lze odhadovat velmi těžko. Výskyt je náhodný a nelze najít souvislosti. Zvířata nejsou stejného původu a nenalezli jsme společný faktor, na němž by se dala postavit hypotéza zdroje," poukázal vedoucí laboratoře Barták s tím, že se může jednat o spontánní mutaci se sporadickým výskytem.

Jiná sporadická forma způsobuje zmiňovanou CJD, napadající člověka evropské populace v poměru 1: 1 000 000. Především ve Velké Británii a ve Francii na ni zemřelo přes 130 lidí. Odborníci předpokládají, že zvířata onemocněla po krmivu s masokostní moučkou.

Nevylučují ani neznámé vlivy či souhry známých faktorů či náhod.

Nákaza může samovolně vymizet

Podle odborníků mají testy na BSE opodstatnění, dokud budou pozitivní nálezy. "O ukončení lze uvažovat, až se zatím neurčenou delší dobu nevyskytne jediný případ," poukázal mluvčí SVS Duben s tím, že jistota ochrany potravin je drahá, ale lidské životy jsou cennější. **Z jiné části světa totéž potvrzuje americký prezident Bush. Po prvním výskytu BSE u krávy importované z Kanady chce modernizovat testy na BSE za 178 milionů dolarů.**

Poslední cesta nakaženého zvířete

* Po pozitivním testu BSE tělo zvířete přebírají veterináři. Zákon nařizuje separátní spalení. Příbuzné či blízké kusy z tzv. kohorty jsou poraženy a každý kus vyšetřen na BSE. Jediný test v ČR nepotvrdil další nákazu v téže lokalitě. Běžné asanační ústavy, jako například ASAP Věž u Humpolce, těla krav poražená v souvislosti s BSE nelikvidují. Takové kusy putují do Mimoně, kde je **specializovaná kafilerie rozemele a vysuší na masokostní moučku. Ta pak shoří v obřích bubnových pecích cementáren.**

Vysočina - noviny Havlíčkovrodska, 13. 2. 2004

Zemědělci se bouří proti vybíjení stád

Tachovsko - Změnu metodiky Evropské unie, která by omezila vybíjení celých stád, v nichž byl zjištěn výskyt nemoci šílených krav, **požadují zemědělci na západě Čech. Po prosincovém neúspěchu s otevřeným dopisem ministerstvu zemědělství** začali včera agrárníci z Tachovska podepisovat protestní petici. Včera se na ní objevily první desítky podpisů.

"Na Tachovsku se zatím nemoc šílených krav neobjevila a doufám, že neobjeví," řekl Miroslav Bečvář z představenstva Okresní agrární komory v Tachově. Tvrdí, že **Tachovsko je nemoci šílených krav ušetřeno jen díky chudobě tamních hospodářů.** Ti nemají prostředky na nákup zahraničních krmiv, ze kterých se dobytek nakazil. Navíc nekupují jalovice od bohatších chovatelů z produkčních oblastí, kde se BSE vyskytuje.

Přestože nemoc šílených krav Tachovsko zatím nezasáhla, tamní zemědělci proti vybíjení celých stád protestují. V petici uvádějí, že likvidací zvířat vznikají obrovské ztráty v produkci mléka a je třeba vysokých nákladů na obnovu stád. Přitom prý žádný z poražených kusů v republice neměl pozitivní nález. "Kromě toho utrácení zvířat v tak velkém rozsahu odsuzuje veřejnost jako neetické a zbytečné," stojí v jejich petici. Agrárníci v ní také dodávají, že jsou si vědomi nutnosti chránit zdraví lidí a zajistit jim nezávadné potraviny.

"Jsme pobouřeni rozhodnutím orgánů ministerstva zemědělství a státní veterinární správy, které rozhodly o likvidaci více než 1100 kusů krav, jež byly ustájeny společně s nemocnými zvířaty. Myslíme, že tyto orgány by měly hájit zájmy českých zemědělců, a ne argumentovat zákony a vyhláškami EU," napsal v prosinci v otevřeném dopise na ministerstvo zemědělství Bečvář. Odpověď vrchního ředitele sekce zemědělských komodit ministerstva Stanislava Kozáka, že proti normám EU není možné postupovat, ho neuspokojila. Proto se včera rozhodl petici také podepsat.

Plzeňský deník, 14. 2. 2004

Zemědělci na Domažlicku jsou proti hromadnému vybíjení stád

Okresní agrární komora v Domažlicích v úterý už **evidovala 520 podpisů pod petiční akcí,** zaměřené proti metodice EU, jež nařizuje v případě pozitivního nálezu BSE vybití i vrstevnice nakaženého zvířete. "Petiční archy podepsalo i pět nečlenů agrární komory," řekl Právu ředitel komory Miloš Šnajdr. Podle něho nechybějí podpisy managementu a pracovníků největších akciových společností, draženovské, meclovské či staňkovské.

Rovněž menší zemědělské firmy z Vidic a Zahořan vyjádřily solidaritu. Podnikatelé v zemědělství odmítají vybití stád, neboť neodpovídá podmínkám tuzemské velkovýroby. **"Je rozdíl zlikvidovat 50hlavé stádečko nebo 900 kusů krav, jak tomu bylo při posledním zjištěném případě BSE," namítají dotázaní rolníci.** Stát sice uhradí cenu zabitých zvířat, zemědělcům už ale nikdo nekompenzuje ztráty z tržní produkce. "Vznikají zbytečné ztráty v produkci mléka a telat," vysvětlil Šnajdr. Zemědělci mají z přísných evropských pravidel strach. Byť krmí dobytek nezávadnými směsmi, vyloučit, že některá kráva BSE má, úplně nelze. Jelikož hospodaří formou koncentrovaných chovů, mohlo by je vybití stáda přivést na mizinu. Podle veterinářů se bovinní spongiformní encefalopatie (BSE) nepřenáší mlékem. "Vrstevnice zvířete, u něž byla nemoc šílených krav zjištěna, by tedy klidně mohly dožít a mohlo by se i používat jejich mléko," říkají. Podle direktivy Evropské komise, která je pro ČR závazná, se musejí utratit vrstevnice nakaženého kusu. Tedy všechny krávy, které byly narozeny rok před a v roce narození pozitivně testovaného zvířete. Ovšem ani v jednom případě nebylo zjištěno, že by BSE, jež prý u lidí vyvolává mozkovou Creutzfeldtovu-Jacobovu chorobu, trpěla ještě i nějaká jiná ze zabitých krav. **Petiční archy, které kolují po celé republice, budou předány ministerstvu zemědělství, které se pokusí vyvolat v EU diskusi na toto téma. "Cílem petice je přivést evropské představitele k rozumu a zabránit dalšímu nelogickému zabíjení," tvrdí Šnajdr.**

Plzeňský deník, 18. 2. 2004

Šok po prvním případě BSE v USA

Ve federálním státě Washington zjištění prvního případu BSE vyvolalo zděšení. Podle sdělení ministryně zemědělství Anny Venemannové den před Štědrým večerem byl tvrdým úderem pro masný průmysl. Na burzách poklesly kurzy jatek a restaurací. Japonsko, Korea a jiné státy zastavily dovoz hovězího masa z USA. Doposud se v USA předpokládalo, že BSE čili nemoc šílených krav, která tak silně v devadesátých letech postihla masný průmysl ve Velké Británii a v jiných evropských státech, jakož i v Japonsku, která se přenáší i na lidi, v Americe se snad nikdy neobjeví. Ačkoli před nějakou dobou se v Kanadě objevilo několik případů BSE, v USA se ochrana stád skotu nezlepšila. **Objev nemoci BSE ve státě Washington byl dílem náhody.** Experti se domnívají, že nemoc, k jejímuž šíření přispívá krmivo masokostní moučka a která má dlouhou inkubační dobu, pravděpodobně napadla četná stáda. V USA neexistuje testovací soustava, která by pomohla bacil odhalovat. **Zatímco v Evropě a v Japonsku je ustálen vyšetřovací postup, jehož výsledky jsou k dispozici již za pět hodin, v USA to trvá často dny či týdny.** Dr. Ron DeHaven, hlavní veterinář ministerstva zemědělství USA, prohlásil, že americké vyšetřovací metody s tím nepočítaly, aby »odstraňovaly nemocná zvířata z pánví spotřebitelů«. Neexistuje testování z hlediska bezpečnosti potravin, řekl ministr listu »New York Times«. Mluvčí chovatelů dobytka řekl jasně, že by bylo účelné použít rychlejších testů. **Dr. DeHaven však varoval před unáhlením. Podle něho japonský způsob přešetřit všechna poražená zvířata odpovídá stanovisku lékaře, který pacienta zkoumá na rakovinu prostaty.** Podle údajů Dr. Daniela Engeljohna z oddělení bezpečnosti potravin na ministerstvu zemědělství zůstává americké hovězí maso nadále »extrémně bezpečné«, avšak nepochybně objev nemoci BSE urychlí v USA preventivní opatření. **Dr. DeHaven připomíná též náklady takových testů, které označil za »mimořádně vysoké«: činí asi 25 až 50 dolarů za zvíře.** Jiní odborníci zase tvrdí, že by šlo jen o haléře za libru (pennies pro funt). Kritici vyčítají ministerstvu zemědělství USA lhostejnost. **Inspektoři prý nebyli ani s to postarat se o to, aby krávy, které nějak onemocněly, byly prošetřeny.** Zemědělství politici a celé odvětví musí především zodpovědět, jak se nemoc BSE vlastně rozšířila. Je obtížné si domyslet scénář, že jedna kráva byla nakažena, řekl William Hueston z univerzity v Minnesotě. Vědci poukazují

také na to, že rozšíření nemoci BSE je srovnatelné s průběhem ve Velké Británii. Krmivo, které bylo zjištěno u nemocných zvířat, bývá v USA používáno jen v malé míře. Převládá názor, že dozorčí systém musí být rychle zaveden, aby se vrátila důvěra zahraničních zákazníků.

Haló noviny, 18. 2. 2004

Vědci objevili další variantu nemoci "šílených krav"

Mozek nemocných zvířat je poškozen ve zcela jiné části než u skotu, který trpí klasickou BSE.

Za obávaným "šílenstvím krav" se mohou skrývat dvě různé choroby. Jedna je označena známou zkratkou BSE. Pro druhou nemoc razí tým odborníků vedený Stefanem Monacem z univerzity ve Veroně název BASE. Popis choroby přinesl prestižní vědecký časopis *Proceedings of the National Academy of Sciences*.

Selhává čich

Italský badatel Monaco společně s kolegy odhalil "novou BSE" u dvou krav ve věku 5 a 15 roků. Stračeny měly mozek poškozený úplně jinak než je pro "šílené krávy" běžné. Zatímco BSE ničí především část, kde mozek přechází v míchu, krávy postižené chorobou BASE mají nejvíce poškozené například nervové buňky umístěné v centru čichu.

Původcem obou chorob jsou bílkovinné infekční částice zvané priony. Ty vznikají v těle nemocného zvířete z původně zcela neškodné bílkoviny, jež je živočichům včetně člověka vlastní. Na vraždící prion se tento tzv. prionový protein změnil pouhou změnou tvaru bílkovinné molekuly, tedy jakýmsi "zašmodrcháním". Priony krav s BASE jsou o poznání lehčí než priony vyvolávající BSE, protože mají na své bílkovinné "kostře" navěšeno mnohem méně jednoduchých cukrů.

Italské případy "nové BSE" nejsou jediné. Nedávno přišla zpráva o podobně postiženém kusu dobytka i z Japonska.

Potvrdí se podezření?

Poprvé byla nemoc "šílených krav" popsána v Anglii v roce 1985. Neblaze proslula především po roce 1995, kdy se ukázalo, že člověk nakažený priony z mozku postižených krav umírá na novou variantu Creutzfeldtovy-Jakobovy choroby (nvCJD). Zatím si vyžádala 140 obětí na životech, především mezi Brity. Tato "lidská BSE" je příbuzná sporadické formě Creutzfeldtovy-Jakobovy choroby (sCJD) popsané už v roce 1921. Zatímco onemocnění novou variantou CJD je jednoznačně spojeno s konzumací prionů z "šílených krav", vznik poměrně vzácné sporadické formy zůstává záhadou.

Máme naději na její rozluštění? **Tým Stefana Monaka upozorňuje na značnou shodu mezi poškozením mozku krav s BASE a změnami na mozku lidí trpících sporadickou Creutzfeldtovou-Jakobovou chorobou.** Existuje mezi těmito nemocemi souvislost?

Případ krav s "novou BSE" není první indicií pro podobná podezření. Už před dvěma roky naznačili tuto možnost britští vědci vedení Johnem Collingem z londýnské Jednotky pro výzkum prionů. Collinge podával hovězí priony ze "šílených krav" myším, které byly pomocí genového inženýrství vybaveny lidským prionovým proteinem. Jak se dalo očekávat, některé myši postihla choroba nápadně připomínající novou variantou CJD.

U některých myší se však v odezvě na nákazu hovězím prionem vyvinulo onemocnění velmi podobné sporadické Creutzfeldtově-Jakobově chorobě, kterou dosud s priony skotu nikdo nespojoval. K podobným závěrům došel v roce 2001 také tým francouzských vědců.

Krávy patrně vdechly priony

Za další indicii považují někteří epidemiologové i vzestup počtu případů sporadické CJD ve Švýcarsku, které patří po Británii k zemím, kde se BSE rozšířila nejvíce.

Navzdory znepokojivým zprávám však není důvod k panice. Novou formu nemoci "šílených krav" spolehlivě odhalily současné testy na klasickou BSE. Nehrozí tedy nebezpečí, že by se priony zvířat s BASE dostaly nepozorovaně do potravin.

Mnozí odborníci také varují před unáhlenými závěry z údajů o pouhých dvou případech. Stefano Monaco nevyklučuje, že BASE má stejný původ jako BSE a její zvláštní rysy jsou výsledkem odlišného způsobu nákazy zvířat.

Zatímco BSE vzniká po nákaze skotu krmivem, BASE by se mohlo vyvinout u zvířat, které priony vdechly.

Lidové noviny, 21. 2. 2004

Farma v Záblatí zatím od státu nemá za poražené krávy ani korunu

Ani korunu zatím nedostala od státu farma Zemědělská výroba Kovář v Záblatí na Prachaticku, která musela před čtyřmi měsíci kvůli nálezu BSE utratit celkem 36 krav. Ministerští úředníci sice podle majitele Václava Kováře jednali velmi slušně, ale náhradu zatím neposlali. Na farmu mezitím tlačí kafilerie, která požaduje úhradu za likvidaci zvířat. "Vyčíslili jsme škody, úředníci se snažili, ale ministerstva asi neví, jak to poslat," řekl dnes Kovář. Podle něj jsou následné ztráty velmi vysoké. **Jen za zlikvidování zvířat účtuje kafilerie téměř 180.000 korun, které farma nemá.** Jedinou útěchou tak zatím byly peníze od pojišťovny, jež dostali zemědělci za jednotlivé poražené krávy. Podle Kováře se za ně již nakoupily nové kusy, které doplnily stádo. Šestý případ BSE v ČR se objevil vloni 17. října u osmileté krávy, která byla poražena v a.s. ZŘUD Masokombinát Písek CZ. Veterináři poté vyhledali dalších 35 kusů, jež s nakaženou krávou patřily do takzvané kohorty, a musely být následně utraceny.

Agris, 24. 2. 2004

Výskyt BSE na Vysočině poškodil především zemědělce v Dušejově

Výskyt nemoci šílených krav (BSE) v kraji Vysočina poškodil především zemědělské družstvo Dušejov na Jihlavsku. Kvůli vybití čtvrtiny stáda se v podniku na dva roky zpomalil růst produkce mléka. V republice byla zatím nákaza potvrzena devětkrát, přičemž bylo nebo bude vybito téměř 1500 zvířat. Tři nálezy se týkaly zemědělců v kraji Vysočina. Ve zbylých dvou případech ale farmáři přišli jen o několik kusů skotu. Dušejovský chov byl první v České republice, kde byl výskyt BSE prokázán. Po potvrzení nákazy u šestileté dojnice v roce 2001 bylo utraceno 134 krav. **Podnik přišel o zvířata s nejvyšší výkonností. "Dnes to bereme jako historii, užítkovost už máme dokonce vyšší než před výskytem BSE,"** řekl dnes předseda družstva Zdeněk Bartošík. **Družstvo chová 500 krav s průměrnou roční užítkovostí 7000 litrů mléka.** Chod podniku se neliší od jiných zemědělských farem v okolí. Po výskytu BSE se **ani neměnily zkrmované směsi, uvažovaný možný zdroj choroby.** "Nakupujeme u stejných dodavatelů, protože v souvislosti s tímhle případem byli nejvíc prověřeni," řekl Bartošík. Podnik nepodléhá mimořádným opatřením a ani neusiluje o prevenci, protože původce choroby není znám. Opatření v souvislosti s BSE dnes Bartošík hodnotí jako příliš tvrdá. "Nesmyslně se vybíjejí zdravá zvířata," podtrhl. Podle něj by k ochraně spotřebitele měly stačit prováděné testy na poražených nebo uhynulých zvířatech. Další případ BSE v kraji se objevil v chovu soukromého zemědělce ve Světnově na Žďársku. Farmář přišel o pětinu z 20 kusů. Poslední případ na Vysočině byl potvrzen loni v dubnu na farmě v Dolních Lažanech na Třebíčsku. Ze 70 krav černostrakatého plemene ale šly na porážku jen čtyři kusy. **"Bylo to nepříjemné, ale nemám pocit, že bychom na tom trátili,"** řekl dnes spolumajitel Miroslav Svoboda. Podle něj vzniklé ztráty pokryly náhrady od státu a od pojišťovny. Od farmy se

neodvrátili ani odběratelé; jediné omezení od veterinářů má dosud na vývoz telat do zahraničí. *Agris*, 24. 2. 2004

ZD Miletín vybití 87 krav kvůli BSE výrazněji nezasáhlo

Zemědělské družstvo Miletín na Jičínsku **přestalo nedávné vybití 87 krav kvůli takzvané nemoci šílených krav (BSE) bez větší újmy**. Družstvo již dokázalo stádo doplnit na původní počet a ztráty mu pokryly náhrada od státu a plnění od České pojišťovny. Řekl to předseda družstva Josef Hrnčíř. Krávy v hodnotě kolem dvou milionů korun muselo družstvo nechat od listopadu do ledna utratit proto, že byly vrstevnicemi nakažené krávy z chovu akciové společnosti **Zeos z Lomnice nad Popelkou na Semilsku. Lomnická firma totiž miletínskému družstvu odchovává od roku 2000 telata**. "Ve spolupráci s lomnickou společností dál pokračujeme," řekl Hrnčíř. Všechny 87 nových krav se družstvu podařilo do stájí dovézt bezprostředně poté, co na konci ledna odvezlo poslední krávy na porážku do asanačního ústavu v Žichlínku. "Shodou okolností jsme se dověděli, že společnost SPV Pelhřimov zrovna ruší dvě stáje a část krav jsme od nich koupili," řekl Hrnčíř. Nové dojnice se podle něj zatím jeví tak, že by mohly být na úrovni těch původních. Způsob boje s BSE, který spočívá ve vybíjení vrstevnic nakažené krávy, pokládá Hrnčíř za nesmyslný a zbytečný. "Opsali jsme směrnici Evropské unie, která u nás vede ke zbytečnému vybíjení stovek kusů dobytka," řekl Hrnčíř. **ZD Miletín chová přes 1300 kusů dobytka, z toho je 600 krav, 330 jalovic, 350 býků a 40 telat**. Dalších zhruba 300 telat má na odchovu v Zeos Lomnice. Celkem družstvo hospodaří na 2380 hektarech a zaměstnává asi 93 lidí.

Agris, 24. 2. 2004

ZEMOS Velké Němčice se vrátí na původní stav dojnic v květnu

Původní stav zhruba 570 kusů dojnic hodlá docílit ZEMOS Velké Němčice na Břeclavsku přibližně v květnu příštího roku. Firma tak pokračuje v obnově chovu, který loni v listopadu zasáhla nákaza takzvanou nemocí šílených krav (BSE). V asanačním ústavu Žichlínek utratí ve středu a ve čtvrtek posledních 109 kusů z 253 podezřelých krav. Dnes to řekl ředitel společnosti Jiří Vávra. Obnova zdecimovaného stáda podle něj nabíhá postupně a firma dováží na základě uzavřených kupních smluv další jalovice. Zatím jich bylo 70 a další nákupy očekává firma po celý rok. **Za výpadek ve výkrmu i odchovu dosáhne ztráta v produkci letos a v příštím roce celkem 10 až 11 milionů korun**. "Tato ušlá produkce však není hrazena," upozornil Vávra s tím, že stát hradí pouze výpadek v produkci mléka za rok 2004 a to pouze do výše takzvané normované laktace v trvání 305 dnů. Od státu ZEMOS obdržel 7,5 milionu korun zálohy na náhradu základního stáda podle znaleckého posudku. "Ministerstvo bylo velmi operativní a žádné problémy nebyly," uvedl ředitel. Stejně tak bez problémů obdržela firma zálohu z komerčního pojištění u České pojišťovny. Dosud není vyčíslena částka nákladů za asanaci a související převozy a přesná čísla bude firma znát zhruba do měsíce, doplnil Vávra. Ředitel Krajské veterinární správy v Brně Jaroslav Salava připomněl, že takzvaná kohorta zvířat k utracení z velkoněmčické společnosti byla 253 kusů. Na postupné likvidaci od potvrzení nákazy BSE loni v listopadu se veterináři dohodli se zemědělci kvůli možnosti otelení vysokobřezích krav a záchraně telat. Ani v jednom případě nucené porážky nepotvrdila kontrolní vyšetření další výskyt BSE v chovu. "V případě negativních výsledků i z těchto posledních porážek zrušíme vydaná mimořádná veterinární opatření," prohlásil Salava. Farma ZEMOS by tak mohla mimo jiné bez problémů transportovat svá zvířata do jiných chovů. **Společnost má uzavřený obrát stáda a s téměř 1600 kusy skotu patřila mezi jeho největší chovatele na Břeclavsku**. První kus skotu nakažený BSE se objevil v červnu 2001 a kvůli BSE bylo nebo bude v Česku poraženo téměř 1500 zvířat. Nejvíce jich šlo na jatka v případě nakažené krávy ze Semilsku, kde veterináři utratili 874 kusů dobytka. V České republice dosud na BSE bylo vyšetřeno zhruba

půl milionu kusů skotu.
Agris, 24. 2. 2004

Veterináři: Skupiny zvířat utrácené kvůli BSE jsou příliš velké

Skupiny skotu, které se v tuzemsku preventivně utrácují kvůli výskytu nemoci BSE, jsou podle Komory veterinárních lékařů příliš velké. Pro hromadné utrácení zvířat neexistuje v současné době věrohodné praktické ani vědecké zdůvodnění, uvedli zástupci soukromých veterinářů na dnešní tiskové konferenci. **Kvůli dosavadním devíti případům BSE bylo v tuzemsku preventivně vybito 1591 zvířat.** Komora chce, aby skupiny byly menší, nebo aby krávy mohly dožít alespoň po dobu, co budou mít mléko. Stát by podle ní měl v tomto směru prosazovat změnu v evropských předpisech. Skupiny k vybití jsou v Česku vzhledem k velikosti chovů vesměs početnější než na britské nebo francouzské farmě. Státní veterinární správa podle mluvčího Josefa Dubna s iniciativou praktických veterinářů v podstatě souhlasí, ale ve svém postupu je vázána nařízeními EU. **Česká republika se již prostřednictvím ministerstva zemědělství i veterinární správy obrátila na Brusel, zda by se metodika postupu proti BSE mohla upravit a například krávy určené k utracení mohly dožít po dobu laktace.** Zatím se tak dělo bez výsledku. Podle SVS nezazněl požadavek na úpravy v metodice prevence BSE jen z Česka. Možnosti se podle Dubna zvýší po vstupu země do unie, kdy čeští zástupci budou jezdit do bruselských orgánů s hlasovacím právem. Utrácení kohort zvířat, tedy jedinců o rok starších a o rok mladších než pozitivní kus, a současně všech, kteří byli v této době krmeni stejným způsobem, je založeno na analýze pravděpodobnosti výskytu BSE u těchto zvířat. **Podle Komory veterinárních lékařů je ale statistická pravděpodobnost výskytu dalšího nakaženého kusu u poražené skupiny extrémně nízká a zvířata se následně likvidují navzdory negativním výsledkům testů.** EU nestanovuje v prevenci jen jeden postup. Například Nizozemsko nebo Belgie vymezují užší skupiny zvířat k vybití, ne o jeden rok, ale o půl roku starší a mladší vrstevnice postiženého kusu, **řekl jeden z představitelů komory Karel Daniel.** Podle jeho soudu se v Evropě dělaly kvůli BSE přehnaná opatření vzhledem k míře rizika. "Jde o neodůvodněně drahý nákup veřejného mínění," soudí Daniel. Stát podle MZe zaplatí chovatelům na náhradách za vybití zvířat kvůli dosavadním devíti případům nemoci kolem 50 milionů korun. **"Asi 1600 vybitých zvířat není málo, ale pro srovnání ročně v tuzemských chovech uhynie přes 30 tisíc kusů skotu staršího 24 měsíců,"** podotkl mluvčí veterinární správy. Komora veterinárních lékařů má asi 2500 členů. Členství je povinné pro všechny zvěrolékaře, kteří chtějí v tuzemsku ve svém oboru podnikat.

Agris, 25. 2. 2004

Pravidla týkající se BSE platí pro nás i pro EU

Stále se opakující výhrady k tomu, zda je nutné utrácet tolik krav v souvislosti s výskytem BSE, opakovaně používají nepravdivých argumentů. **Jedním z nich je údajná nevědeckost** či, že v EU se postupuje jinak a že se tzv. kohorty rizikových zvířat sestavují užší, anebo že pravděpodobnost výskytu dalšího pozitivního kusu v rizikové skupině, kohortě, je nízká, nebo se některé argumenty úmyslně zatemňují.

Evropská a nyní i naše veterinární legislativa přijala postup utrácení vrstevnic - tj. těch kusů, které se narodily v rozmezí rok plus a rok minus a dále byly společně krmeny v průběhu prvního roku života s nemocným zvířetem - právě na základě vědeckých podkladů. Jiné zdůvodnění ani není možné.

Tyto postupy dané příslušnými ustanoveními platí pro všechny členské země bez rozdílu, tudíž i pro nás. Výjimkou je Velká Británie a Portugalsko, kde je režim přísnější proto, že zde byl zaznamenán větší výskyt BSE a pak **Švédsko, kde je situace odlišná v tom smyslu,**

že je jedinou zemí v EU, kde nebyl výskyt BSE dosud zaznamenán.

Pravděpodobnost výskytu dalšího nemocného kusu v kohortě je opravdu nízká, ale je. Proto se také tak postupuje.

Přísnosti postupu může dávat v současné době za pravdu i avizované zjištění italských či japonských vědeckých pracovišť, kde zjistili, že se BSE u skotu začíná v postiženém mozku projevovat odlišněji, než dosud. Dobrou zprávou je, že se stále dá diagnostikovat dosavadními testy.

Pokud bude přijata v rámci EU nová legislativa, která umožní neutráct vrstevnice nemocného kusu v takovém rozsahu a v krátkém časovém období, Státní veterinární správa ČR to zajisté uvítá, však takovouto iniciativu projevil i Josef Holejšovský, její ústřední ředitel, při několika příležitostech v Bruselu na sklonku loňského roku.

Nicméně v porovnání s 1591 kusy skotu, které bylo nutné u nás za 3 roky v souvislosti s BSE utratit, Státní veterinární správa ČR považuje za hodné větší pozornosti více než 30 000 kusů skotu staršího než 24 měsíců, které každoročně v chovech uhynou. Nemluvě o prakticky stejném množství, které chovatelé pošlou na nutné porážky. Zde jsou zcela jistě rezervy k nápravě. A těchto údajů, přestože již byly mnohokrát zveřejněny, jakoby se každý zalekl.

Josef Duben, tisk. mluvčí SVS ČR, 25. 2. 2004

Pojišťovna nedala peníze za krávy

Košťálov, Libštát - Čtyři a půl milionu za krávy poražené kvůli výskytu BSE na Semilsku nechce Hasičská vzájemná pojišťovna vyplatit dvěma zemědělským podnikům, které kvůli bezpečnostním opatřením kolem nemoci přišly celkem o dvě stě padesát sedm krav. Podniky se snaží stáda obnovit a znovu rozjet produkci naplno. Na nákup však potřebují peníze z pojistky.

"Jsme u nich pojištění na celou řadu chorob. Mezi nimi je ve smlouvě uvedená také nemoc šílených krav. Pojišťovna nám však bez udání jakéhokoliv důvodu oznámila, že peníze nedostaneme," uvedla Jaroslava Vávrová z košťálovského zemědělského družstva. Stejně problémy má také Agrodružstvo vlastníků ADV Libštát, které přišlo o sto padesát krav.

"Nyní jsme proto problém předali právníkům z českého zemědělského svazu," uvedla Vávrová. Právník se snaží s pojišťovnou vyjednat smír. "Snaží se, aby zaplatili, co mají. V úterý budeme mít jasno," dodala Vávrová. "Žádné důvody nám neřekli. Zřejmě to na nás jen zkouší."

Pojišťovna nechce vyplatit škodu v požadované výši. **"Těla utracených dojnic, které byly podle testů negativní na BSE, neměli spálit, ale měli je využít. Pak by firmám pojišťovna vyplatila ztrátu po odečtení zužitkovatelných částí," uvedl tiskový mluvčí Hasičské vzájemné pojišťovny Tomáš Fomenko.**

Chovatelé přitom peníze potřebují na nákup nových dojnic. V Libštátě zatím obnovili stádo o sedmdesát sedm krav a na další bez pojistky nebudou mít peníze.

MF Dnes, 26. 2. 2004

BASE: nová forma BSE?

Vědci na univerzitě ve Veroně vyšetřovali mozky osmi kusů dobytka, u kterého byl diagnostikován výskyt BSE, přičemž zjistili, že u dvou kusů se vyskytlo neobvyklé umístění ložisek prionů. Ve většině případů BSE tvoří priony ložiska, která mají vzhled houby, ve tkáni spodnější části mozku a v mozkovém kmenu. **Ve dvou abnormálních případech došlo k akumulaci ve tkáni vyšší části mozku, v talamusu a v lalocích pro čich.**

Priony byly rovněž uspořádány do "amyloidních" vrstev, které nejsou charakteristické pro BSE, ale vyskytují se u některých typů humánní Creutzfeld-Jakobovy choroby (CJD).

Analýza prionové bílkoviny také ukázala rozdíly od běžných BSE prionů. Ve zprávě se uvádí, že její "molekulární signatura" byla velmi podobná signatuře sporadické CJD. To vede k předpokladu, že sporadická CJD nemusí vznikat spontánně pouze u člověka.

Výzkumníci se domnívají, že se rozdíly vyskytly proto, že **zasažené krávy spíše inhalovaly infekční priony, než je konzumovaly. Tuto myšlenku podporuje jejich nález v olfaktorické tkáni. Je však také možné, že tento objev je důkazem nového typu bovinní transmisní spongiformní encefalopatie (TSE). Byl pro něj zvolen název "Bovine Amyloid Spongiform Encephalopathy (BASE)".** Než dojde k potvrzení tohoto, bude zapotřebí provést ještě spoustu výzkumné práce, uvádějí vědci.

Neobvyklá infekce BSE byla u obou kusů zvířat diagnostikována standardním testem používaným v EU. Je proto nepravděpodobné, že by se významný počet případů diagnostikoval chybně a kusy by se dostaly do potravního řetězce. Poradní výbor pro spongiformní encefalopatii ve Velké Británii (SEAC) uvedl, že bude o tomto nálezu italských vědců jednat na svém příštím zasedání.

Agronavigátor, 27. 2. 2004

Farmy zdevastované BSE může dorazit pojišťovna

Mor dnešního zemědělství, nemoc šílených krav (BSE), zasadil doposud největší ránu zemědělcům na Semilsku. Lavinu nucených porážek 874 dobytčat spustila loni v říjnu kráva ze Syřenova u Lomnice nad Popelkou, pozitivně diagnostikovaná na BSE.

Ošetřovatelé z kravínů, odkud putovaly krávy po stovkách na popravu, propadali beznaději a podepisovali protestní petice. »Nikdo z nás tomu nerozumí a pořád si klademe těžko zodpověditelnou otázku. Je tohle vraždění skutečně nutné? Podobné vybíjení chovných stád, toho nejcennějšího co máme, odmítáme pokládat za nezbytnost,« konstatoval s krutým osudem krav doposud nesmiřený ošetřovatel ze Syřenova. »Kdo ví, jestli to podnik nepoloží,« dodával s oprávněnou obavou. »Záleží také na rychlosti garantované náhrady škod,« upřesňují šéfové postižených podniků. Záleží ovšem spíše na pojišťovně, v jejíž rukou jednotlivé farmy ocitly. Farmy v Košťálově a Libštátu oslabené nezbytným vybitím chovných stád dobytka může dnes dorazit Hasičská vzájemná pojišťovna, odmítající chovatelům proplatit vzniklé škody.

Doplatili na evropské dogma

Výsledky testů všech 874 dobytčat ze zemědělských podniků Semilsku, Jičínska a Liberecka utracených kvůli krávě ze Syřenova neprokázaly sebemenší náznak BSE. Veterináři kvůli dogmatickým zákonům Evropské unie (EU), plně převzatým Českou republikou, utratili stovky kusů dobytka a bez užitku zlikvidovali stovky tun zdravého hovězího masa. Dobytčata zpracovaná v kafilérii na úsušky skončila jako přísada do topiva v cementárnách. **»Jediné, co nepřišlo v niveč byly kůže, které jako jedinou komoditu dovolují tvrdé zákony využít. Člověku, přijde přinejmenším líto, když vidí tolik zbůhdarma zlikvidovaného masa.** Když už bohužel nešlo dělat nic jiného nežli, jak se záhy prokázalo, porazit naprosto zdravé kusy dobytka,« popsal pocity mnoha pracovníků kafilérie v Žichlínce na Ústeoorlicku jeden z veterinářů.

Politika a realita

»Jde prý z 90 procent o politiku a 10 o realitu. Politiku, abychom byli potravinově závislí na zemích Evropské unie,« sarkasticky okomentoval likvidaci zdravých krav pracovník kafilerky. »Projevil se důsledek velkochovů dobytka. Naše veterinární zákony, které jsou plně kompatibilní s EU, stanoví utratit všechny dobytek patřící do stejné krmivové kohorty jako nakažená kráva,« kontruje mluvčí Státní veterinární správy Josef Duben. Veterinářům nezbyvá nežli vytipovat všechny vrstevnice věkem rok dopředu a rok zpět od nakaženého kusu. »Nejde o nic jiného, než o politiku, která produkuje podobné zákony.

Myslet si ale můžeme co chceme, stejně nemáme na vybranou,« konstatoval Jiří Lacina, ředitel lomnické společnosti Zeos, kterou zatím morová rána BSE postihla v rámci České republiky nejpálčivěji. Zemědělci z Lomnice přišli o zhruba pětisetladvé stádo dobytka.

Pojišťovna argumentuje zákonem

Chovatelé ze sousedního Košťálova a Libštátu, které nakažená kráva ze Syřenova na Lomnicku připravila dohromady o dvě stě padesát mladých dojnic, paradoxně doplatili na zdraví poražených kusů. »Zprostředkovaně nám oznámili, že jsme zdravé nuceně utracené kusy měli zužitkovat. Navíc prý šlo o zbytečnou porážku, když vzorky nakonec neprokázaly žádnou nemoc, která by vyžadovala utracení. Copak to jde, když evropský zákon v tomto případě nařizuje totální likvidaci všech podezřelých kusů,« kroutí hlavou nad nečekaným postojem Hasičské pojišťovny předsedkyně ZD Košťálov Jaroslava Vávrová. Úhradu škody za likvidaci nemocných zvířat Hasičská pojišťovna nezpochybňuje. Žádná ani neexistují. Krávy zlikvidované v plném zdraví v hodnotě zhruba 4,5 miliónu korun však podle obecné litery příslušného zákona hradit odmítá. Likvidátoři Hasičské Vzájemné pojišťovny totiž pro zemědělce klíčovou záležitost zcela legitimně nepokládají za tzv. nahodilou událost, která pojišťovnu zavazuje plnit. Pojišťovna vzdor vyjímečnosti případu, kdy Bruselem nadiktovaná zákonná norma likvidace podezřelých krav neležela v rukou zemědělců, hledá české zákonné klíčky, jak z možného plnění vybruslit. »Poražené krávy byly podle objektivních výsledků vzorků naprosto zdravé. Nebyla tedy nutná jejich likvidace z důvodu nemoci. Nešlo tedy o nahodilost, například když někomu vyhoří mrazák, načež se znehodnotí jeho obsah, ale v tomto případě o vědomou likvidaci zdravého masa,« argumentují představitelé Hasičské vzájemné pojišťovny. Jinými slovy - pokud by některá z utracených krav nesla znaky BSE, pojišťovna by ztrátu zlikvidovaného kusu bezproblémově hradila. Zjistit pomocí vzorku mozkové tkáně BSE ovšem nelze jinak, než podezřelé zvíře nejprve porazit. Rozlousknout tvrdý oříšek, zda má tentokrát navrch evropská legislativa, která zemědělce srazila na kolena, nebo české zákony, na než se odvolává pojišťovna, zřejmě zůstane na soudu.

Haló noviny, 11. 3. 2004

V laboratoři, která hledá BSE, končí práce pozdě v noci

Reportáž

Jihlavští specialisté odhalují nemoc šílených krav

Jihlava - Je tam sterilní čistota, návštěvy mohou vstoupit jen v bílých pláštích na jedno použití. Pracuje se v gumových rukavicích v biohazardech - bezpečnostních boxech, podobných digestořím, které odsávají a filtrují vzduch, v němž by mohly být nebezpečné částice.

Tak trochu to připomíná operační sál. Jsme ale v jihlavské laboratoři pro diagnostikování nemoci šílených krav. "Testování není nebezpečné, ale určitý stupeň bezpečnosti práce je třeba zachovávat," říká šéf jihlavského Státního veterinárního ústavu Ladislav Zámek.

Nejvíce práce mají v laboratoři odpoledne, přičemž pracovní doba odpolední směny laborantů a veterinářů končí kolem druhé v noci.

Odpoledne přijímají pracovníci laboratoře u okénka vzorky k testování - části prodloužené míchy, které zvířatům odebírají veterináři po porážce na jatkách. Laborantky pak odeberou část míchy, v níž se předpokládá největší možný výskyt patogenního prionu - bílkovinné částice, která je podle mínění vědců odpovědná za vznik nemoci šílených krav i její lidské obdoby.

Vzorek míchy se nejprve upraví ve speciálních nádobkách, podobných malým mixérům. Pak začíná složitý proces, kdy se nechává na vzorek působit zvláštní látka, které právě hledaný prion umí vzdorovat. Nyní se používají tři "rychlé" druhy testů, z nichž nejkratší trvá tři a

nejdelší šest hodin. "Při případném pozitivním nálezu se navzájem používají na potvrzení," říká pracovník laboratoře Petr Václavek.

Na výsledky testů čekají na jatkách. Ještě v noci jim po ukončení rychlých testů z laboratoře dojde faxem zpráva o výsledku. Byly-li všechny testy negativní, veterinář dává povolení: poražené kusy skotu mohou pokračovat k další expedici. Definitivním potvrzením pozitivního nálezu je nakonec imunohistochemický test - ten trvá až tři dny.

MF Dnes, 20. 3. 2004

Najdeme metodu, věří veterinář Zámek

Šéf Státního veterinárního ústavu v Jihlavě mluví o průzkumu nemoci BSE, jejích rizicích a také o naději

Jihlava - Veterináři z krajského města v minulých letech prokázali, že myslí dopředu. A protože tady byla poté poprvé v republice v praxi uplatněna diagnostická metoda, která slouží k potvrzení pozitivního nálezu nemoci šílených krav (BSE), byla zde zřízena při Státním veterinárním ústavu Národní referenční laboratoř pro TSE - což je skupina nebezpečných nemocí, pod níž spadá i BSE. **Shodou okolností se právě na Jihlavsku u jedné dojnice z chovu farmy z Dušejova objevil první případ nemoci BSE.**

Jejím diagnostikování se u nás zabývají ještě laboratoře v Praze a v Olomouci, ale další souhrou okolností právě v jihlavské laboratoři experti odhalili zatím osm ze stávajících devíti případů BSE v Česku. "Výskyt nemoci v republice nás nepřekvapil, čekali jsme ho a byli jsme na něj připraveni," říká ředitel ústavu Ladislav Zámek.

* V roce 2001 byl zjištěn první případ BSE v republice v blízkém Dušejově, který se stal díky médiím jednou z nejsledovanějších domácích událostí onoho léta. Jak jste to tehdy prožívali?

Předpokládali jsme, že tak jako jiné země s výskytem BSE ani Česká republika nebude v tomto směru výjimečná. **Věděli jsme, že se i sem dovážela masokostní moučka ze zemí EU, že se dovážely mléčné krmné směsi, které jsou s původem této nemoci spojovány.** První případ tedy přišel v červnu 2001. Jako pracovníci laboratoří musíme být připraveni na takové nálezy, jinak bychom to nemuseli vůbec dělat. **Bylo překvapení, že je to první nález a postihlo to zrovna podnik v našem okrese, ale ještě víc to vzbudilo mediální pozornost.** Sám ministr zemědělství tehdy měl jistou pochybnost v uvozovkách, jestli jsme toto vyšetření dokázali udělat správně, takže se prováděl srovnávací test v laboratoři v Německu. Ale tím testem byl náš nález potvrzen a tím se také prokázalo, že i česká laboratoř umí vyšetření provádět na úrovni EU.

* Podařilo se vám od té doby poznatky o BSE někam posunout?

Naši odborníci se účastní seminářů a konferencí k tomuto tématu ve světě a pokud se týká diagnostiky, vývoj jde dopředu. Testy, kterými se začínalo, se urychlují a zdokonalují. Pokrok směřuje k tomu, aby se mohlo vyšetření provést u živého zvířete, nikoli až po jeho smrti. Tyto metody jsou nyní ve fázi zkoušení a já věřím, že budou nalezeny. Pak nebude nutno porážet kusy, které jsou vrstevnicemi nemocného kusu, nebo jsou o rok starší, nebo o rok mladší, jak se to provádí teď.

* **Jak si vysvětlujete fakt, že z devíti případů BSE v republice jich osm odhalila právě jihlavská laboratoř?**

Je zde oblast živočišné výroby s intenzívním chovem skotu, proto jsou tady i velké masokombináty, pro které vyšetřujeme. Pak vyšetřujeme i řady případů z nucených porážek, proto je tady velký přísun vzorků. To další je dílem náhody, protože to, že by Státní veterinární ústav v Praze nebo v Olomouci toto vyšetření neuměl udělat, to vůbec nepřipouštíme. Kupříkladu, tuším, sedmý případ z Lomnice nad Popelkou byl

diagnostikován právě u nás proto, že kráva byla poražena ve Velkém Meziříčí, pro které vyšetřujeme my.

* Kolik testů se zde provádí?

Měsíčně asi sedm až 7,5 tisíce testů, z čehož kolem 6,5 tisíce je poražených krav, zbytek jsou uhynulá zvířata z kafilérií.

* Je testování pro pracovníky laboratoře nebezpečné?

Rozhodně ne. V laboratoři je třeba zachovávat určitý stupeň bezpečnosti práce, je tam povinnost nošení ochranných pomůcek, pracuje se v rukavicích ve speciálních boxech takzvaných biohazardech - a neznáme případ, že by se přímo v laboratoři někdo nakazil.

* Když byl první případ v Dušejově, začala panika. Lidé přestali kupovat hovězí, vládli strach. Teď už se hovězí konzumuje normálně. Vše se to stalo bez toho, abychom věděli, jak je vlastně BSE pro člověka nebezpečná. Co víme teď?

Česká republika začala testovat poražená zvířata. Tím, že se pozitivní případy našly, tím se veřejnost uklidnila, protože má, myslím, jistotu, že maso je testováno a je nezávadné. Přímá souvislost Creutzfeldt-Jacobovy nemoci u lidí a BSE u zvířat nebyla zatím jednoznačně prokázána. BSE sice ve skutečnosti není klasická nákaza, ale jako na klasickou nákazu se na ni pohlíží. Kdyby se třeba za patnáct let zjistilo, že BSE by opravdu mohla být příčinou Creutzfeldt-Jacobovy nemoci u lidí, řekne se, proč veterinární služba nedělala přísná opatření, když se nálezy vyskytly. **Nyní se ta ochranná opatření musí dělat, protože nikdo neřekl, že to je jinak.**

* Čili jde o potenciální hrozbu.

Ano, až ji někdo jednoznačně vyloučí, tak se tato opatření nebudou dělat. Česká republika má nevýhodu v tom, že jsou zde velkochovy zvířat. **V Německu je údajně jeden případ za každých čtrnáct dní. Když je to v malém chovu, stačí porazit třeba tři kusy a nikdo to nevnímá tak negativně, jako když se u nás musí porazit tisíc kusů z velkého chovu, jako byl onen případ v Lomnici.**

* Také jste v době prvního případu BSE přemýšlel, zda si dát, nebo raději nedát k obědu hovězí?

V tomhle jsem zůstal úplně v klidu, konzumaci hovězího jsem nepřerušil. Ani v naší závodní jídelně se nestalo, že bychom si neobjednali hovězí k obědu. Věděli jsme, že kdybychom konzumovali hovězí mozek z pozitivního případu, asi bychom museli být napnutí, jestli se nám něco nestane. Ale protože hovězí mozek u nás nikdo nekonzumuje, ten patří už několik let mezi konfiskáty, tak lidé, kteří aspoň trochu měli přehled - a u nás ho myslím lidé měli -, žádnou obavu neměli.

* Kdy se prokáže úspěšnost současných opatření?

Myslím, že tato opatření vymizí po sedmi osmi letech od posledního výskytu BSE. To je - s jistou časovou rezervou - inkubační doba této nemoci. Pak se upustí, věřím, i od testování na nemoc.

MF Dnes, 20. 3. 2004

Spor s pojišťovnou asi skončí u soudu

Libštát - Do konce týdne počkáme, zda pojišťovna názor nezmění, pak půjdeme k soudu, říkají chovatelé z libštátského a košťálovského družstva na adresu Hasičské vzájemné pojišťovny (HVP). Ta jim odmítá vyplatit pojistku v celkové výši 4,5 milionu korun za 250 krav nuceně utracených kvůli podzimnímu případu nemoci BSE.

"Pokud nedostaneme od pojišťovny odpověď, začneme s právníky sestavovat podklady pro podání žaloby," řekl předseda Agrodružstva vlastníků Libštát Jaroslav Podzimek. Protože prý nepředpokládá, že by pojišťovna stanovisko náhle změnila, je připraven příští středu

zamířit k pražskému soudu. "Nic jiného nám už asi nezbývá," dodal.

Pojišťovna si je hrozby žaloby vědoma, přesto nehodlá zemědělcům ustoupit. "Vyplacení pojistky se nám nejeví v souladu s pojistnými podmínkami," uvedl mluvčí HVP Tomáš Fomenko a upřesnil, že pojistné plnění naráží ze strany pojišťovny na dva problémy. Uplatňovaná škoda v souvislosti s utracením dobytka není průkazně nahodilá, jak vyžaduje občanský zákoník. Dále se pojišťovna domnívá, že zemědělci mohli negativně testované kusy poraženého dobytka alespoň částečně zužítkovat. To je zas podmínkou samotné pojistné smlouvy.

Podle zemědělců nepřipouštějí evropské normy ani částečné zužítkování krav poražených kvůli BSE. "Podle právníků máme osmdesátiprocentní šanci, že spor vyhraje," netajil se odhodláním Podzimek.

Zemědělci i pojišťovna se shodují v jediném: případný soudní proces by mohl vnést více světla do legislativy kolem případů výskytu BSE.

Deník Jablonecka, 20. 3. 2004

Úloha masa ve výživě člověka

Po skandálech například kolem BSE, antibiotik je nutné poskytovat spotřebitelům stále více informací o mase.

Organizace „Schweizer Fleisch“ uspořádala v únoru letošního roku již šestý ročník symposia s názvem „Maso ve výživě“. Cílem tohoto setkání bylo posílení dlouhodobých snah o podporu pozitivního image švýcarského masa jako přírodní, chutné a bezpečné potraviny, které by měly vyústit ve stabilní, vyšší spotřebu masa.

Emilia Carnovale z Národního potravinářského institutu v Římě se ve svém referátu zaměřila na spotřebu masa v mezinárodním měřítku. **Se 120 kg na jednoho obyvatele za rok se na prvním místě umístily Spojené státy s těsným náskokem před středozezemskými státy Španělskem a Itálií (118 kg). Na posledním místě se s průměrnou spotřebou pouhých 58 kg umístilo Norsko. Švýcaři konzumují v průměru 78 kg masa za rok a pohybují se ve středu pomyslného žebříčku.** Expertka obšírně popsala jak v průběhu uplynulých let došlo díky tlaku genetické selekce zvířat, plemenářským metodám, způsobům výkrmu a zlepšeným porážkovým technologiím k podstatnému zvýšení obsahových látek v mase, což potvrdili také další referující (nejmarkantnějšího nárůstu bylo dosaženo u polyenových mastných kyselin). Také obsah cholesterolu vykázal lepší biokompatibilitu. Převládající názor, že tuk, obsažený v mase je tvořen převážně nasycenými mastnými kyselinami, se ukázal jako nesprávný. Příčinou toho, že masitá jídla jsou tučná a těžko stravitelná jsou nejčastěji přílohy, omáčky a způsob přípravy jednotlivých pokrmů.

Proslulý pediatr Kurt Baerlocher ujistil, že u dětí a mladistvých je v zásadě z fyziologického hlediska možné zajistit dobrou výživu i bez masa, pouze však v případě, že je na jejich jídelníčku dostatečné množství **mléka a mléčných výrobků a vajec. Veganská strava, která vylučuje konzumaci potravin živočišného původu, vede k narušení normálního, zdravého vývoje dětí a mladistvých.** Současně tento odborník ujistil, že maso je kvalitním zdrojem železa a zejména z důvodu obsahu vitamínu B12 má ve výživě dětí a mládeže své opodstatnění.

Agronavigátor, 28. 3. 2004

Šílené krávy, bezmocní lidé

Když bílkoviny zlobí...

Svět má strach z nemoci šílených krav a příbuzné smrtelné choroby postihující člověka. O zábavu mají postaráno zemědělci, lékaři, politici i ekonomové... Co jsou vlastně zač tajemní původci toho všeho? **Vysvětlení nabízí Dr. Ing. Karel Holada z Ústavu imunologie a**

mikrobiologie 1. lékařské fakulty UK.

* Drtivou většinu infekčních chorob způsobují viry a bakterie. Jak je to s lidskou Creutzfeldt-Jakobovou nemocí a s nemocí šílených krav? Creutzfeldt-Jakobova nemoc a nemoc šílených krav jsou způsobeny priony. Zatímco viry a bakterie jsou tvořené velkým množstvím různých, důmyslně uspořádaných molekul, zdá se, že priony jsou tvořeny pouze jedinou bílkovinou - prionovým proteinem.

Jak se priony v těle množí? Unikátním mechanismem. Na rozdíl od virů a bakterií, které mají genetickou informaci potřebnou pro své množení uloženu v molekulách nukleových kyselin (DNA nebo RNA), priony žádné nukleové kyseliny nemají. **Informace potřebná pro jejich množení je zakleta do tvaru jejich molekuly.** Tvar je také to jediné, čím se "zlý" patologický prionový protein liší od "dobrého" normálního prionového proteinu, který se v organismu všech savců běžně vyskytuje. **Rozdíl mezi "zlým" a "dobrým" proteinem si můžete představit jako rozdíl mezi šňůrou různobarevných korálků navlečených na drátu, který jednou zohýbáme do vlnovky a podruhé stočíme do spirály. Pokaždé je to stejná šňůra korálků, stejný protein, ale zaujímá jiný tvar. Tvar "zlého" prionového proteinu je velmi stabilní a "zlý" prion je navíc při kontaktu s "hodným" prionovým proteinem schopen změnit jeho "spirálu" ve "vlnovku" a vytvořit z něj nový "zlý" patologický prionový protein.** Nahromadění patologického proteinu v mozkových buňkách pak vede k jejich smrti.

Proč se mluví o "šílených" kravách? Jak se podobné nemoci u zvířat a lidí projevují? Všechny prionové choroby, zvířecí i lidské, vedou k poškození mozku, neurodegeneraci, která je doprovázena poruchami paměti, pohyblivosti a chování. Poškozený mozek připomíná houbu, protože nervová tkáň obsahuje prázdná místa po odumřelých buňkách. U krav vede priony způsobená neurodegenerace k agresivnímu chování, které dalo příčinu k vzniku názvu "šílené" krávy.

ABC, 13. 4. 2004

Zemědělci píší do Bruselu

PRAHA - Agrární komora chce odeslat do Bruselu petici se zhruba 25 000 podpisy za omezení vybíjení dobytka kvůli nemoci šílených krav (BSE). Petice požaduje změnu evropské směrnice tak, aby se v chovu s výskytem BSE nemuselo utrácet tolik zvířat.

Řekl to tajemník Agrární komory Jan Záhorka. České chovy jsou totiž početnější, než je obvyklé v EU, takže do skupiny k utracení pak spadá větší počet dobytka. **Petici chce komora během příštího týdne odeslat evropskému komisaři pro zemědělství Franzi Fischlerovi, komisaři odpovědnému za zdraví a ochranu spotřebitele Davidu Byrnovi a také české vládě a ministrové zemědělství Jaroslavu Palasovi (ČSSD).** Požadavkem je vedle menších preventivních porážek také možnost nechat krávy určené k vybití naživu, dokud mají mléko. »Důvody pro omezení počtu utrácených zvířat chápeme, ale vycházíme z platné evropské legislativy,« podotkl k problematice mluvčí Státní veterinární správy Josef Duben. Čeští veterináři podle něj dosáhli toho, že se skupina krav k vybití může rozdělit do delšího časového období. V tuzemsku bylo za tři roky v souvislosti s devíti případy BSE utraceno 1591 zvířat. Z toho téměř 900 kusů si podle stanovených pravidel vynutil výskyt jednoho nakaženého dobytčete. Stavy krav se pohybují zhruba kolem půl milionu kusů. Také podle Komory veterinárních lékařů jsou skupiny skotu, které se v tuzemsku preventivně utrácí kvůli výskytu nemoci BSE, příliš veliké. **Pro hromadné utrácení zvířat neexistuje v současné době věrohodné praktické ani vědecké zdůvodnění, uvedli již dříve zástupci soukromých veterinářů.**

Haló noviny, 17. 4. 2004